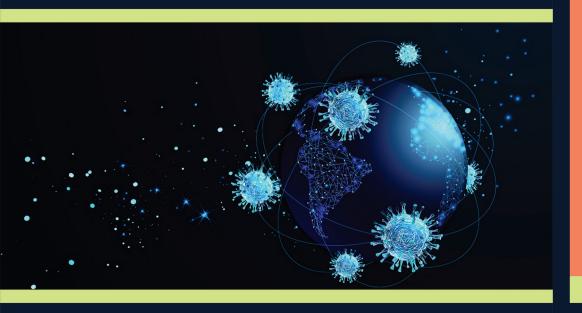

Shri Shivaji Shikshan Prasarak Mandal's College of Education, Barshi

3.2.1.1

SPECIAL ISSUE PUBLISHED BY AAYUSHI INTERNATIONAL INTERDISCIPLINARY RESEARCH JOURNAL

Peer Review & Indexed Journal | Impact factor 7.149 Email id : aiirjpramod@gmail.com www.aiirjournal.com Mob.8999250451 SPECIAL ISSUE No. 102

Vol. - I

ISSN 2349-638x Impact Factor 7.149

AAYUSHI INTERNATIONAL INTERDISCIPLINARY RESEARCH JOURNAL

PEER REVIEW & INDEXED JOURNAL Email id : aiirjpramod@gmail.com www.aiirjournal.com

Emerging Trends of Education In Post Covid-World

Chief Editor

Shri. Pramod Tandale

Editor

Principal Dr. S. S. Gore

Co-Editor

Assist Prof. P. P. Narale Assist. Prof. Dr. M. V. Mate

Aayushi International Interdisciplinary Research Journal (AIIRJ)

Peer Reviewed And Indexed Journal ISSN 2349-638x

Impact Factor 7.149

Website :- www.aiirjournal.com

Theme of Special Issue

Emerging Trends of Education in Post Covid World

(Special Issue No.102)

Chief Editor

Mr. Pramod P. Tandale

ISIN 2349-635

hww aiirjournal.com

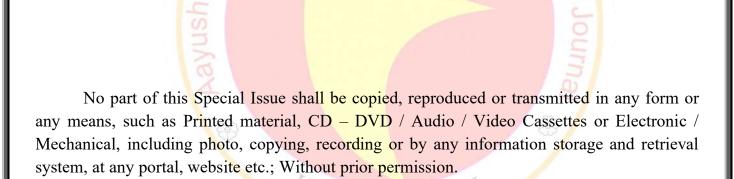
Editor

Principal Dr. S.S.Gore

Co-Editor

Mr.P.P.Narale

Dr.M.V.Mate

2349-6387

Aayushi International Interdisciplinary Research Journal

ISSN 2349-638x

Special Issue No.102

Dec. 2021

Disclaimer

Research papers published in this Special Issue are the intellectual contribution done by the authors. Authors are solely responsible for their published work in this special Issue and the Editor of this special Issue are not responsible in any form.

Sr. No.	Name of the Author	Title of Paper	Page No.
The	m 1. E-learning Pedago	ogy and Blended Education in Post COVID Wo	<mark>rld</mark>
1.	Dr.Kailas Pandurang Mali	Mobile Learning: The Use in Marathi Education	1
2.	Dr.Mahesh P. Chougule	Analysis of Research on Blended Learning and Flipped Classroom	4
3.	Dr. Jayashri Baliram Patil	E-learning Pedagogy & Blended Education in post COVID world	9
4.	Vishal Singh ¹ , Dr. Satish Kumar ²	Pedagogical Considerations of E-Learning nd Blended Learning in Education For Development in Post Covid- 19 World.	14
5.	S.G.Patil N.A.Patel Dr.V.P.Shikhare	Rethinking Blended Learning as a new normal in a post-COVID-19 era in education	19
6.	Sunil Ratnakar Sonawane Dr. Shiva M <mark>. P</mark> adme	Challenges and Opportunities of E – Learning Pedagogy Among Senior College Students in Ratnagiri District due to Covid -19	23
7.	Mr. Umesh <mark>D</mark> hanaji Salgar ¹ and Dr. V.P.Shikhar <mark>e</mark> ²	E- Learning Pedagogy and Blended Education in Post Covid World	27
8.	Aishwarya S <mark>w</mark> ain	Blended Learning in Post-COVID Era: Significance and Challenges	31
9.	Asst. Prof. Prachi Chavan	Impact of Digitalization on Pupil's Achievement in Mathematics of STD X	34
10.	Mr. P. P. Narale Prof. Dr. A. G. Kamble	A Review on Impact of COVID-19 Pandemic on Teaching and Learning	38
11.	Dr. Sadanand D. Bhilegaonkar	Post Covid Teaching Learning Process & Expected Reformations in Education System	43
12.	Ms. M.P. Shikare	Impact of Covid-19 on Teaching learning Process in Higher Education	46
13.	सारिका सुर्यकांत काळे	संमिश्र शिक्षण हीच भविष्याची दिशा	49
14.	डॉ. महादेव सदाशिव डिसले	वरीष्ठ महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांची तंत्रज्ञानाधिष्ठित शिक्षण विषयक जाणीवजागृतीचा अभ्यास	53
15.	श्रीम.निता जाधव श्री. रविराज फुरडे	कोरोना काळातील बदलती शिक्षण पद्धती : एक दृष्टीक्षेप	58

Sr. No.	Name of the Author	Title of Paper	Page No.
16.	सुभाष मोरेश्वर भोसले	निम्न प्राथमिक स्तरावर कोविड—१९ महामारीचा अध्ययन — अध्यापनावर झालेल्या परिणामांचा चिकित्सक अभ्यास	61
17.	रुपेश भंगुराम तांबे डॉ. एम. वी. मते	जिल्हा परिषद शाळांतील कोरोना परिस्थिती नंतरचे मिश्रित शिक्षणाचे यशापयशाचा मागोवा	64
18.	प्रो.डॉ.शिखरे विष्णू पांडुरंग सहा.प्रा. दूधभाते सविता शिवाजी	बी.एड. प्रात्यक्षिक कार्यासाठी संमिश्र अध्ययनअध्यापन पद्धतीची परिणामकारकता अभ्यासणे	66
19.	श्री. वास्ते रामचंद्र गणपत डॉ. महादेव सदाशिव डिसले	प्राथमिक स्तरावर तंत्रस्नेही शिक्षक म्हणून डिजिटल शिक्षण देताना शिक्षकांना येणाऱ्या समस्यांचा अभ्यास	70
20.	प्रो.डॉ. विष्णू पांडुरंग शिखरे प्रा. डॉ. विलास भानुदास बंडगर	शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयातील प्रशिक्षणार्थयामध्ये माहिती संप्रेषण- तंत्रज्ञानाच्या (ICT) वापरासंबंधी असणाऱ्या जाणीव - जागृतीचा अभ्यास	74
21.	प्राचार्य.डॉ. शशिकांत लक्ष्मण तांबे	माध्यमिक स्तरावरील विद्यार्थ्यांच्या कोरोनामुळे शैक्षणिक बाबींवर झालेले परिणाम व उपाययोजना	81

Them 2. Researches in Multidisciplinary and Interdisciplinary Studies

22.	Dr. Mahadeo Vishnu Mate	Basic Skills of English Language For Student-Teachers	84
23.	Dr. Kangade Sandhya Prakash	Development of Instructional Strategy for Effective Teaching on Reading Works of Art in Std. 9th Students for English Subject and Study of its Effectiveness	89
24.	Vitthal B. Nale, Sandip P. Chordiya, Kishor U. More	Population Dynamics of Silurotaenia Spp. in Mystus Seenghala From Baramati Tehsil, Pune District (M.S.) India	93
25.	Dr. Raviraj Furade	A Critical Study of The Level of Emotional Maturity of Girls Trainee Teacher.	97
26.	Dr. Prashant Bhimrao Thakare	Research in multidisciplinary and Interdisciplinary studies.	100
27.	Dr. R.D.Padmavathy	Research Trends of Mathematics Education in India	102
28.	Dr. R. R. Kothawale	Gain and Limitations of E-learning and Teaching Methodology in Higher Education during Pre and Post COVID-19 at Rural Area	106

Sr. No.	Name of the Author	Title of Paper	Page No.
29.	Dr. Pandit Lawand	Swachh Bharat Mission : A Public Policy	110
30.	Dr. Shivaji B. Desai	Effectiveness of Programme Based on Learning Styles for Student Teachers - A Study	112
31.	Dr.V.P. Shikhare Shri. Hegade N.D.	Effectiveness of Language Laboratory in Learning English Language At Higher Secondary Level	117
32.	Prof. Priyanka Jalindar Tambe	Impact of COVID-19 Pandemic on Teaching and Learning Process	121
33.	Dr. Jadal M.M.	Issues and Challenges in Higher Education in India and Suggestions	124
34.	Dr. Rathod Lajwanti I.	A Study the Effectiveness of Quiz Contests on Gk Achievement of M.Ed. Student	131
35.	Asso.Prof. Mr.Gavali Ashok Baburao	Use of Digital Library Services for College Library	134
36.	Dr. Jadhav S <mark>u</mark> nil Lahu	Library Services During the Pandemic Situation	137
37.	Suwarna M <mark>a</mark> hesh Patil	Identification of Visual Learners with respect to learning styles of the students'	140
38.	Prin.Dr.Sug <mark>r</mark> iv Shr <mark>imant</mark> Gore	Development of Geographical Concepts Through Geography Club	145
39.	डॉ.एस.एस.गोरे प्रा.राहूल विष्णू मते	मराठी विषय आणि कोविड १९ नंतरचे 💮 जीवनकौशल्यविषयक शिक्षण	147
40.	डॉ. पांढरे विद्युलता श्रीमती.जोगधनकर सुनिता	शिक्षणावर आंतरराष्ट्रीय आयोगाच्या महत्त्वपूर्ण सार्वजनिक कल्पना स्विकार करण्यासंबंधीचा अभ्यास	151
41.	श्री. मंगेश मध <mark>ुकर मोरे</mark> डॉ. डिसले महादेव सदाशिव	प्राथिमक स्तरावरील शिक्षकांकडून वापरण्यात येणाऱ्या ई- लर्निंगपूरक अध्यापनशास्त्राचा अभ्यास	154
42.	प्रा. रामलाल चैत्रांम शिंगाणे	भोई समाजातील प्राथमिक शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक सहभागावर सामाजिक आणि आर्थिक घटकांच्या सहसंबंध यांचा अभ्यास	158
43.	डॉ० जितेन्द्र कुमार	दक्षिण एशिया में बदलते समीकरण एवं चतुष्कोणीय संबर्धों की आवश्यकता	162
44.	दगडे महादेव विलास डॉ. सरवदे जी. एम.	कोरोना काळातील ऑनलाईन शिक्षणामुळे महाविद्यालयीन अध्ययन-अध्यापनावर झालेले परिणाम	167

Sr. No.	Name of the Author	Title of Paper	Page No.
45.	श्री खपाले दत्तात्रय रामचंद्र	इयत्ता ९ वी च्या इतिहास विषयाच्या कृतीपत्रिका मूल्यमापन प्रणालीचा चिकित्सक अभ्यास	172
46.	नरेश पितांबर सावंत डॉ. नितीनकुमार दादासाहेब माळी	मराठी माध्यमाच्या प्राथमिक शिक्षकांच्या सामाजिक क्षमतांचा अभ्यास	177
47.	श्री. आण्णा बाबू दीक्षित डॉ. महादेव सदाशिव डिसले	माध्यमिक स्तरावर गणित विषयासाठी ज्ञानरचनावादी कार्यनीतीच्या अंमलबजावणीचा अभ्यास	180
48.	शेख जैनुद्दिन हशमुद्दिन डॉ. महादेव सदाशिव डिसले	माध्यमिक स्तरावरील गणित विषयासाठी ज्ञानरचनावादी अध्यापनाच्या सद्यस्थितीचा अभ्यास	184
49.	प्रा. सुलभा लटके	सध्याच्या शिक्षणप्रणालीतील दूरदर्शनची भूमिका	188
50.	डॉ. एम.व्ही.मते श्रीम.प्राजक्ता आबासाहे <mark>ब</mark> गोडसे	माध्यमिक स्तरातवर इयत्ता ९वी च्या विद्यार्थ्यांच्या भूगोल विषयाच्या शैक्षणिक संपादणुकीसाठी समाजमाध्यमांच्या परिणामकारकतेचा अभ्यास	190
51.	प्रा.अजित कालिदास चव्हाण	प्राथमिक स्तरावरील सामाजिक शास्त्रातील आशयातून व उपक्रमातून विद्यार्थ्यांसाठी असणाऱ्या मूल्यांचा अभ्यास	196
52.	डॉ. सीमा शर्मा	समाज में व्याप्त विविध सम-सामयिक विमर्श और हिन्दी की उपस्थिति	200
53.	डॉ. सुब्राव नामदेव जाधव	हिंदी पत्र —पत्रिकाओं का विश्व में स्थान	205
54.	डॉ. सुब्राव नामदेव जाधव	साहित्य में चित्रित आदिवासी समाज	207
55.	श्री. वरुण संपतराव यादव डॉ.महादेव सदाशिव डिसले	पालघर जिल्ह्यातील प्राथमिक शिक्षकांनी जीवन कौशल्यांसाठी घेतलेल्या उपक्रमाचा अभ्यास	210
56.	एस. एन. कदेरकर	पर्यावरण अद्यापान तंत्र व परंपरागत अध्यापन तंत्र यांचा तुलनात्मक अभ्यास	214
	Them 3. Pandemic and Human Lifestyle		
57.	Dr. Ratnadeep Yadavrao Sonkamble	Impact of COVID- 19 on Legal Education & Profession in India	217
58.	Pratik Anil Kamble Dr. Nisha C Waghmare	A Study of the Impact of Covid – 19 Pandemic on Education System	220
	Aavushi International In	terdisciplinary Research Journal (ISSN 2349-638x)	

Sr. No.	Name of the Author	Title of Paper	Page No.
59.	Dr. Sangita Raghupatrao Bihade	The Effectiveness of Online Education During Covid 19 Pandemic—A Comparative Analysis Between the Perceptions of Academic Students and Professional Students of Sant Gadge Baba Amravati University	223
60.	Ms. Mumdam Saring Mr. Sanjeeb Barman and Dr. (Mrs.) Anga Padu	Emerging issues in Higher Education in post Covid-19 in Arunachal Pradesh with Reference to Degree Colleges	229
61.	Tanmayee Ramchandra Dekhane Dr. Nisha. C. Waghmare	A Study of the Impact of COVID-19 Pandemic on Family Life in Indian Society	232
62.	Rafik Nuruddin Nadaf Dr. Raviraj Furade	Critical Study of Problems Encountered by Teacher Trainees (B.Ed) in Online Education During Pandemic	235
63.	Mr. Shripad Shrinivas Kudkyal	A study on Impact of Covid-19 on teaching and learning methods with special reference to Solapur city	239
64.	Mrs. Netrama <mark>n</mark> i Pradh <mark>an</mark>	Communicative Skill and Mental Well-Being of Students in Post-Covid Period	241
65.	Dr. Sandeep Jagdale	Covid-19 Pandemic and Experiences of Social Science Researchers	243
66.	Sarbtej Singh ¹ and Dr. Satish K <mark>u</mark> mar ²	Education System After COVID 19 Pandemic; Benefits and Demerits of Digitalization of Education	246
67.	M. B. Gund	Importance of Soft Skills Post COVID-19	250
68.	Ms. Tage Monju Ms. Leo Nyodu Mr. Narendra Singh	The Issues of Online Mode of Teaching in Covid-19 Pandemic with Special Reference to the Teacher Educators in Arunachal Pradesh	254
69.	Dr. H L Jadhav	New Trends in Teaching and Learning Process After Covid 19	257
70.	Asma	Effect of the Pandemic Period on Children's Personalities and Reorganization of Educational Activities	261
71.	Prof. P.G. Kandekar	Nutrition can help to fight against COVID-19 Pandemic	265
72.	Mr. Sunil Jagdish Kalekar	Impact of Technology on the Society and Education in Post Pandemic Era	267
73.	Dr. Renuka D. Badvane (Bhavsar)	A Study of taken necessary action to control COVID-19, Preparations and Preventive Measures in India	271

Sr. No.	Name of the Author	Title of Paper	Page No.
74.	Asst Prof. Mittha M.S.	Blended Education in COVID-19 Pandemic Situation with Special Reference to Higher Education	273
75.	Baderunnisa	E-Learning Pedagogy and Blended Education in Post Covid World	276
76.	Dr. Ratnakar Bajirao Mhaske	Online Education in pandemic situation of Covid-19 : A Review	282
77.	प्रा.डॉ.नंदकुमार धनवडे	कोविड 19 मुळे निर्माण होणारी भीती, चिंता आणि तणाव — एक अभ्यास	284
78.	दत्तात्रय औदंबर मस्के	कोरोना काळातील ऑनलाईन शिक्षणाच्या अंमलबजावणीचा अभ्यास	288
79.	प्रा. सौ. सुरेखा नंदकुमार धनवडे	कोरोना व्हायरसमुळे निर्माण होणाऱ्या ताणतणावांचे व्यवस्थापन — एक अभ्यास	292
80.	श्री प्रविण जगन्नाथ वाघमोडे	कोरोना महामारीच्या काळात महाविद्यालयीन विदयार्थांवर सामाजिक माध्यमांचा झालेल्या परिणामांचा अभ्यास	297
81.	प्रा. सुदर्शना <mark>द</mark> ुधे	कोविड - 19 नंतरची सदयस्थिती: शरीरस्वास्थ व निरोगीपणा	302
82.	प्रा. हरीचंद्र आदिनाथ इंगळे	कोविड -19 नंतर प्रत्यक्ष शाळा भरल्यानंतर आलेल्या अडचणींचा अभ्यास व उपाय	305
83.	प्रा.डॉ. अनिल <mark>किसन</mark> करवर	उच्च शिक्षणावर कोविड-19 चा प्रभाव	308
84.	श्री.चंद्रकांत मुरलीधर भोये	कोविड-19 नंतर शिक्षण क्षेत्रात उदयास आलेले शैक्षणिक प्रवाह व शिक्षणाची सद्यस्थिती	312
85.	डॉ. योगेशकुमार आर. परमार डॉ. दिपिका आर. चौधरी	कोविड-19 महामारी का समाज और शिक्षा जगत पर प्रभाव	315
86.	डॉ.विनीता	कोरोना संकट में डिजिटल -शिक्षा के लिए संभावनाएं एवं चुनौती	321
87.	श्रीम.सुवर्णा घोलप	कोरोना कालावधी आणि स्वास्थ्य	323
88.	डॉ. नितु सुनील गावंडे	कोव्हीड नंतरच्या जगातील ऑनलाईन शिक्षणाची नवीन तंत्रे व पद्धती	325
89.	डॉ. पी एस गांधी	कोविड १९चा शिक्षण क्षेत्रावर झालेल्या परिणामांचा अभ्यास	328

Them 4.Physical Fitness and Wellness in Post COVID World

	v		
Sr. No.	Name of the Author	Title of Paper	Page No.
90.	Sowmya.S	Importance of Physical Fitness and Wellness in Post Covid World	332
91.	Mr. Anand Mohan Yadav Dr. Sharad Shankarrao Aher	Study of Fundamental Skills Profiles and Anthropometric Measurements of Roll Ball players of Asian Continent	336
92.	Dr. Pratibha Verma and Arvind Kumar Verma	A Study on Physical Fitness and Wellbeing in Post-Covid Era for Sustainable Development through Complete IQ	340
93.	Satyam Tiwari	Role of Yoga For The Promotion of Mental Health During COVID-19 Pandemic- A Narrative Review	344
94.	Prof. Patil Bhimrao Shivajirao Dr. Ramesh Gaikwad	Yoga and Its Positive Effects on Human-Being	353
95.	Anupamkumar L P <mark>armar,</mark> Baburao L Ghay <mark>a</mark> l	Physical activity and Wellness	357
96.	Adv.Rajendra Appasaheb Koli Dr. Shikhare V.P.	A Study of Effectiveness of Yoga, Pranayam, sudarshan Kriya & Meditation on Teaching Process	360
97.	Prof. Smt Smita S. Survase	Study of Effect of Anulom Vilom And Bhastrika Pranayma on The Vital Capacity and Maximum Ventilatory Volume on M.P.Ed.Students	365
98.	Mallikarjun B. Patil* and Prof. Dr. An <mark>i</mark> l G. Kamble	Bridging the Gaps in Educational System During and Post COVID-19 Pandemic	369
99.	Assit. Prof. Nagtilak Ramhari Shivaji	Physical Fitness and Motor Fitness for Children	371
100.	Dr. Mohite Bapu Chandrahar	Relevance of Yoga in post Covid 19 scenario – A brief review	374
101.	Dr.Gadhve Shashikant Devidas	A Study of Study of Well-Being Life After Covid	376
102.	गणेश जिभाऊ वाघ डॉ. नितीनकुमार दादासाहेब माळी	डॉ. विश्वास मंडलिक लिखीत योग साहित्याचा अभ्यास	377
103.	अभिजीत पाटील रोहित डिसले	लघु क्रीडांगणावर राबवलेल्या शारीरिक शिक्षण कार्यक्रमाचा बार्शी येथील महात्मा फुले विद्यामंदिर शाळेतील इयत्ता चौथीच्या विद्यार्थ्यांच्या मूलभूत कारक कौशल्यावर होणारा परिणामांचा अभ्यास	380
104.	अरविन्द अहिरवार	योग शिक्षा व्यवस्था से व्यक्तित्व निर्माण की सम्भावनाएें : एक अध्ययन	385
105.	डॉ.अनिल जी कांबळे	कोविड 19 महामारी काळात खळाडूंचे मानसशास्त्राची भूमिका	390

CONTEMPORARY RESEARCH IN INDIA

A Peer-Reviewed Multi-Disciplinary International Journal Indexed in Indian Citation Index, Impact Factor: 4.58 (CIF)

SPECIAL ISSUE: 18th May, 2021

One Day International Online Conference on

"Researches in 21st Century - A Global Perspective"

Organised by

College of Education, Barshi Dist. Solapur (Maharashtra, India)

Omprakash Bhupalsinh Alias Pavan Rajenimbalkar

Member Of Parliament 40- Dharashiv (Osmanabad), Maharashtra Mo: 9822352000, 9960625777

Email: mp.omrajenimbalkar@gmail.com/op.rajenimbalkar@sansad.nic.in

Ref No.

OBPR-MP/OSMANABAD/414/2021

Date: 08/05/2021

Message

It gives me an immense pleasure that The Shri. Shivaji Shikshan Prasarak Mandal's College of Education, Barshi Dist. Solapur (Maharashtra) is going to organize One Day International Online Conference on 18th May 2021. The theme of the Conference is "Researches in 21st century - A Global Perspective". In the 21st century skills are required by an individual for holistic development so that he or she can contribute to the progress and development of society, nation and world. As a Member of the Osmanabad (Maharashtra) Lok Sabha Constituency India, I welcome a large number of eminent academicians, teachers, students and research scholars across the world to deliberate on various important themes of the conference.

I am sure this International Online Conference will be a milestone in ensuring the 21st century skills among the innovative and creative learners.

I convey my best wishes for the successful conference to the College of Education, Barshi.

Thanking You!

Yours

(Omprakash Bhupalsinh Alias

Pavan Rajeninabalkar)

Office: Pavanraje Complex, Rajiv Nagar, Aurangabad Road, Osmanabad 413 501

विधानसभा सदस्य, बार्शी.

पत्ता-३८०९, राऊत चाळ, अरणगांव रोड, बार्शी 🖀:(०२१८४) २२१८११, मो.९८५०३३३३८८

OUT. NO./MLA/RR/425/2021.

Date- 12/05/2021.

Message

I am glad to know that a one day International Online Conference is going to conduct on 18th May, 2021 on behalf of Shri Shivaji Shikshan Prasarak Mandal's College of Education, Barshi, Dist-Solapur. "Researches in 21st century – A Global Perspective" is the main theme of the conference.

Karmveer Dr. Mamasaheb Jagdale was a great social reformer and educationist in Maharashtra. He opened the doors of education for the children of farmers in rural area. As a member of the Legislative Assembly from Barshi of Solapur District, Maharashtra, I congratulate the management of the institute for their valuable contribution in social and educational fields in rural area. The outbreak of COVID19 has suffered severely across the world. The management of the institute has opened the well-equipped and modern services of Jagdale Mama Hospital as a COVID 19 Care Center. I feel proud of them.

It is an honest effort of the College of Education, Barshi to organize this International Online Conference to deliberate global issues by the teachers, students and research scholars in higher education across the world.

I hope this conference will be an ideal platform for the students, research scholars and teachers to exchange their innovative ideas and experiences in the field of education for the better future.

I extend my best wishes to the institute for the grand success of the conference.

Yours Faithfully,

(Rajendra V. Raut)

बार्शी - ४१३ ४११. जि.सोलापूर 🕾 : ०२१८४ - २२२२०५. फॅक्स - २२२५३८

अंड. असिफ अ.गन्नी तांबोळी

B.A.(Hon.), LL.B., D.L.L. & L.W. नगराध्यक्ष

बार्शी नगरपरिषद, बार्शी Mo. 8007081111

ऑफीस : ३५८४ राऊळ गल्ली, बार्शी. जि. सोलापुर

जा.क्र.

दिनांक : / /२०

Message

I am delighted to know that Shri Shivaji Shikshan Prasarak Mandal's College of Education, Barshi, Dist-Solapur is going to organize a one day International Online Conference on 18th May, 2021. "Researches in 21st century - A Global Perspective" is the main theme of the conference.

Karmveer Dr. Mamasaheb Jagdale was a revolutionary educationist in Maharashtra. He started hostel and educational facilities for the children of farmers in rural area in pre-independence India. He provided health facilities for the poor and needy patients through Jagdale Mama Hospital. Now, Jagdale Mama Hospital is continuously working as a COVID 19 Care Center in the outbreak of COVID 19 pandemic.

As a Mayor of Barshi town, Solapur District, Maharashtra, I welcome all the academicians, teachers, students and research scholars in higher education across the world.

College of Education, Barshi is a very popular teacher education institute. It is an honest effort of this college to provide best teachers for the society. This International Online Conference is an innovative experiment of the college to deliberate on 21st century skills on the basis of global perspectives by the teachers, students and research scholars in higher education across the world. I hope this conference will be an ideal platform of innovative ideas and experiences for the better life of a human being.

I wish to compliment for the grand success of conference. With regards,

BAA.

पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University

सोलापूर -पुणे राष्ट्रीय महामार्ग, केगांव, सोलापूर -४१३ २५५ (महाराष्ट्र) Solapur-Pune National Highway, Kegaon, Solapur-413 255 (Maharashtra)

ईमेल : vco@sus.ac.in

संकेतस्थळ - http://su.digitaluniversity.ac www.sus.ac.in 🕜 ०२१७ २३५१३००

Dr. Mrunalini Fadnavis

Vice-Chancellor

HSUS/VCO/2021-22/25

Message

It gives me an immense pleasure to convey my best wishes to Shri Shivaji Shikshan Prasarak Mandal's College of Education, Barshi, Dist-Solapur for organizing a oneday International Online Conference on "Researches in 21st century – A Global Perspective" on 18th May, 2021. On this occasion, I congratulate the management, Principal, teachers and all organizing team of the event for their sincere and dedicated contribution to make the conference memorable and fruitful.

Research is a vital part in Higher Education. Multidisciplinary and innovative research are changing the economy. Hence, lots of qualitative discussions are needed through such programs.

The theme of the conference is very much relevant to the current global scenario. It is an important step in an effort to promote the inclusion of the 21st century skills in higher education. We should try to support all educators in developing 21st century knowledge and skills among their students. It will possible for the students to be ready to meet the needs of the global economy and participate fully in a vibrant and civil society. I assure that the collaborative and constructive deliberation by the academicians, teachers, students and research scholars across the world in higher education will be useful and directive for the researches in 21st century.

I hope this conference will provide an opportunity to exchange innovative ideas and experiences in the field of education for the better world. I extend my best wishes for the grand success of the conference.

With regards,

M. Fodowis (Prof. Dr. Mrunalini Fadnavis) Vice-Chancellor

एकमेकां साह्य करूं । अवधे धरूं सुपंथ ।।

Shri Shivaji Shikshan Prasarak Mandal, Barshi

Head Office:

Karmaveer Nagar, Barshi. Dist: Solapur - 413 411 Ph: 02184-222161, 220307 Fax: 02184-222161 www. sspmbarshi.org. | Email: ssspmbarshi@gmail.com

Outward No.:

Date: 16/05/2021

Message

I feel ecstatic to know that Shri Shivaji Shikshan Prasarak Mandal's College of Education, Barshi, Dist-Solapur is going to organize a one day International Online Conference on 18th May, 2021. The main theme of the conference is "Researches in 21st century-A Global Prespective".

Karmveer Dr. Mamasaheb Jagdale is a source of inspiration to us. He dedicated his whole life for the common masses. He established Shri Maratha Boarding in 1934 at Barshi. He was a pioneer to establish Shri Shivaji Shikshan Prasarak Mandal at Barshi in 1947. He opened the doors of education for the children of poor families in rural area. He started a hospital in 1975 for the poor people. Jagdale Mama Hospital is a dynamic service facility center for the needy patients in rural area. It is the wellequipped and multi-specialty hospital with all modern facilities for 300 beds. Jagdale Mama Hospital has an International level Trauma Center with highly specialized and sophisticated surgical and diagnostic equipments as per the guidelines and standards of World Health Organization. Now our Jagdale Mama Hospital is continuously working as a COVID 19 Care Center from last 13 months in rural area with the moral and sincere supports of specialist doctors and their team. College of Education, Barshi is a very popular training college of teacher education in rural area.

As a President of Shri Shivaji Shikshan Prasarak Mandal, Barshi, Solapur District, Maharashtra India, I welcome all the academicians, resource persons, teachers, students and research scholars in higher education across the world.

I wish this conference as a huge success. With regards,

Dr.B.Y. Yadao

President, Shri Shivaji Shikshan Prasarak Mandal, Barshi. Dist-Solapur, State-Maharashta, India

एकमेका सहाय्य करु । अवधे धरु सुपंथ ।।

Est.: 20/06/1966

Shri Shivaji Shikshan Prasarak Mandal, Barshi's

COLLEGE OF EDUCATION, BARSHI

Pin - 413 411, Dist. Solapur (Maharashtra)

Founder: Late. Karmveer Dr. Mamasaheb Jagdale

Website: www.coebarshi.org • E-mail: bedbarshi@yahoo.com Phone No. (02184) 222569, 223114 • Fax No. (02184) 222569 Prin. Dr. S. S. Gore M.A., M.Ed., Ph.D.

Outward No. : CEB/ Date :

MESSAGE

It gives me great pleasure to state that Shri Shivaji Shikshan Prasarak Mandal's College of Education, Barshi, Dist. Solapur is going to organize a one day International Online Conference on 18th May, 2021. The main theme of the conference is "Researches in 21st century – A Global Perspective".

Karmveer Dr. Mamasaheb Jagdale established College of Education on 20th June, 1966 at Barshi. It was his earnest desire to prepare knowledge, skills and competency based teachers for the society. He focused on innovative training programmes in the field of teacher education. The college is unique for providing integrated courses of education and physical education such as B.Ed., B.P.Ed., M.Ed., M.P.Ed. and Ph.D. (Education) Our college has rich physical facilities such as Library, Laboratories, Playgrounds, Gym, Swimming Pool, Indoor Stadium etc.

I express my sincere thanks to the management and directors of our institution for their valuable guidance and moral support. I heartily welcome Prof. Anilkumar Bhate sir and Dr. Vikram Pattarkine sir from America, Hon. Vice Chancellor Dr. Mrunalini Fadnavis from our university as eminent, energetic, versatile and dynamic resource persons for this International Online conference. I cordially welcome all the dignitaries, academicians, guest speakers, delegates, research scholars, teachers and students across the world on behalf of Shri Shivaji Shikshan Prasarak Mandal's College of Education, Barshi.

I offer my best wishes for the great success of International Online conference.

With regards,

From Convener's desk

Prof.Bhilegaonkar S.D.

I cordially greet you all for attending this International online conference on Research in 21st Century: A Global Perspectives , Shri Shivaji Shikshan Prasarak Mandal Barshi's College of Education, Barshi Dist.Solapur Maharashtra State India has organized this conference in collaboration with Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University, Soalpur on 18th May, 2021. We are facing problems of Covid-19 pandemic, I hope you all should have good health.

Researches in 21st century are related with new and innovative areas, we should be aware about it, researches in all disciplines enhance mental preparation to face challenges, hence, we have to think about new and advance areas of researches. The purpose of this conference is to know the present nature of researches in Higher Education, to study in new skill based education in 21st century on the basis of global perspectives.

We have invited research papers to discuss in this conference on, Advance Researches in Higher Education, Multi disciplinary Research for enhancing global significance, 21st century and skill education, Impact of Covid-19 Pandemic on Education. We are happy to see that more than 500 participants registered and near about 80 papers are submitted for discussion at the conference. These papers are related to various sub-theme and their implication on social needs. We invited papers written in the regional language, the national language and the international language to foster expression of views and research work without any hindrance. We find that conference has generated a hope for the advance researches we hope that this conference will contribute to meet this need to some extent, by making researcher aware of researches in 21st Century.

At the last I wish to thanks our Chif Patron Dr.B.Y.Yadav, all Patrons, respected Vice Chancellor Dr.Mrunalini Fadanvis Madam, Director Principal Dr.S.S.Gore, all respected resource person, Dr.Bhate, Dr.Pattarkinne, Dr.Deshpande, Chair Persons Dr. Azeem, Dr. Mrs.Sharma, Dr. Mrs. Magare, Dr.Marje to inspires us and all organizing secretary, organizing committee, co-conveners Dr.R.A.Furade & Prof.P.P.Narale all technical team, Non Teaching Staff. I also extend my thanks to all management member for their valuable support, its my great pleasure to thanks one and all participants because without their presence conference will not be successful. I congratulate all research scholars who received best paper presentation award.

I hope all of you have enjoyed this conference and this conference will be truthful in future for all.

Dr. Anilkumar Bhate

Dr. Bhate's technical expertise is in Electrical Engineering and Computer science. He graduated from IIT Bombay. He was a professor at IIT Bombay for 10 years and later for 30 years at various universities including Stevens Institute of Technology, New Jersey. He has published various research papers and monographs. While at Bombay IIT, he learnt about Vipassana from Goenka ji and had face-to-face discussion with him about Vipassana.

While in I. I. T. Bombay, during the beginning of the decade of 1970s, Dr. Bhate was the pioneer of Micro-Electronics Technology in India. He came to USA during the 1980s. Around the end of the decade of 1980s He became one of the pioneers in the field of Object-Oriented Programming. Dr. Bhate has been one the pioneers in the field of Object-Oriented Programming in Computer Science and its Applications in the field of Technology Management and Organization Modeling. His first Research Monograph on the above subject was published by Prentice-Hall. Subsequently, he did research in the field of Knowledge Systems and Knowledge Engineering. He wrote his second Research Monograph on this which was published by Wiley. Both these research monographs were distributed world-wide.

Researches in 21st Century

- Huge growth in competition expectedduring the 21st century
- Need for Knowledge Transfer between Universities and Academic Institutions and Industry as well as Government.
- Establish a national database on employment options and trends for scientists and engineers as well as Humanities and Social Science workers in various fields
- Creation of such a database requires research in the Social Arena in search of Opportunities
- Transfer of Knowledge and Expertise between India and the World
- America can contribute varieties of Technology and various Scientific Fields including Social Sciences
- India can contribute Humanities and Cultural Values including Ancient Wisdom

Resource Person

Ramesh Deshpande

CEO, India Agriculture Group (IAG) Intl & Us-India Agribusiness Forum, USA Formerly of The World Bank, Washington DC

RESEARCHES IN 21ST CENTURY

Key Points of this presentation

- Researches in 21st Century: A Global Perspective: A topic of high urgency globally and for India
- The Barshi College of Education deserves high appreciation for choosing this topic for an international on-line conference.
- At the Global Level. Key socio-economic and development goals—called SDGs -already identified—all countries have or are in the process of gearing themselves to accomplish these goals.
- At the National or India Level: Good progress in some areas though lagging in others!
- At the Educational or University Levels Much remains to be done. In this context, this Conference is highly relevant Need to get all Universities aboard!

Dr. Mrunalini Fadnavis

Vice-Chancellor, Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University, Solapur

Research in 21st century -A Global perspective

- A way of examining your practice...
- Research is undertaken within most professions.
- More than a set of skills, it is a way of thinking: examining critically the various aspects of your professional work/values/ topic you have chosen
- It is a habit of questioning what you do, and a systematic examination of the observe information to find answers.
- Expectation of appropriate changes
- What you want to find out about or what research questions (problems) you want to find answers to-
- How to go about finding their answers.
- There are practical steps through which you must pass in your research journey in order to find answers to your research questions.
- Research in social sciences revolves around four Ps:
- People- a group of individuals
- Problems- examine the existence of certain issues or problems relating to their lives; to ascertain attitude of a group of people towards an issue
- Programs- to evaluate the effectiveness of an intervention
- Phenomena- to establish the existence of a regularity
- KABP- Knowledge, Attitude, Beliefs, and Practice
- Focus on Objectives, Hypotheses.

Dr. Vikram m. Pattarkine

CEO, PEACE USE, Pennsylvania, USA

"Eco Village- Towards Environmental Sustainability"

Presentation Out line

- What is an Eco Village?
- Why Eco Village?
- A Different Perspective.
- Fundamental Principles.
- Assimilative Capacity.
- World Population.
- Natures Warning.
- Eco Village Overview.
- Eco Village Features.
- Anasuya- Showcase Project.

Chairperson

Dr. Kaukab Azeem,

Assistant Professor (v) in Physical Education Department at the King Fahd University of Petroleum & Minerals, Dhahran, Saudi Arabia, is basically from Hyderabad, India and has received his Ph.D. from Osmania University, India in the year 2006.

Prof. Sarika Sharma

Educational Qualification: Ph.D. in Education, M.Ed, M.A. Economics, M.A. English, Diploma in Women Empowerment & Development, MBA -HR

Specialization: Inclusive Education, Educational Administration, Management, Supervision & Finance", Teaching learning, women empowerment, HRM

Official Address: Department of Education, Central University of Haryana, Jant-Pali, District Mahendergarh PIN 123039

Dr. Bharmu Parisa Marje

Principal, Smt. Putalaben Shah College of Education, Sangli M.A. (English), M.Ed., M. Phil., Ph.D., SET Research GuideShivaji University Kolhapur

Dr. Sunita Vithalrao Magre Designation

Professor & Warden, Department of Education, Pandita Ramabai Girls Hostel University of Mumbai, Member of BOS in Education in Various Universities

• Contents •

Sr.	Article	Page
No.		No.
	Advance Researches in Higher Education	
1	Continuous Assessment as a Positive Tool to Evaluate The Students in The Higher	01
	Education	
	Dr. Mahadeo Sadashiv Disale	
2	Brain Process and Emotional Development	07
	Dr. Vijay Nagnath Kamble	
3	'7E' Model: An Effective Tool for Enhancing Higher Order Thinking (Hot) Skills	10
	Mr. Umesh Dhanaji Salgar and Dr. V. P. Shikhare	
4	Ethical Research in Literature	14
	Mr. Jitendra Balbhim Jalkute and Prof. Dr. Anuradha D. Kshirsagar	
5	How to Write Research Paper and Plagarism	16
	Dr. Sucheta Sankpal	
6	चरित्र बांधणीवर आधारीत व्याख्यानांतून छात्राध्यापकांतील शिक्षक उत्तरदायित्व संवर्धनः एक अभ्यास	20
	डॉ. शिंदे भागवत असाराम	
7	शिक्षणातील संशोधनविषयक जागतिक दृष्टीकोनाचे वाढते महत्व	24
	डॉ. दयाराम दुधाराम पवार	
	Multidisciplinary Researches	
1	Athlete and Eating Disorders	26
	Dr. Rohit Vijay Patil	
2	Research and Studies on School Management Committees	30
	Hamne Ratikant Manmath and Dr. Kadam Venkat Kashinathrao	
3	ब्रिटिशांचा उच्च शिक्षण विषयक दृष्टिकोन आणि प्रगतीः ऐतिहासिक अभ्यास	33
	डॉ. दत्तात्रय रामचंद्र डुबल	
4	The Effectiveness of Thing Link Instructional Programme through E-Learning for	37
	History Subject	
	Dr. Parmeshwar Abhangrao Patil	
5	Study of The Effect of Aerobic Training Program on Women Health Having Age in	40
	Between 30 to 40: Barshi City	
	Mr. Pankaj Narale and Dr. Anil G. Kamble	
6	Contribution of Information Tehcnology & It's Impact on Graphic Designing in 21st	43
	Century	
	Ms. Trupti Patel	
7	Emotional Stability and Adjustment among Teacher Trainee of Educational Colleges	46
	Dr. Kisan Jijaba Shinde	
8	''न्युरोबिक्सः मेंदु तंदुरूस्त ठेवण्याचा व्यायाम'' एक अभ्यास	50
L	डॉ. सुनिल दत्तात्रय चव्हाण आणि श्री. बाबासाहेब म्हाळू सरगर	
9	To Study The Effectiveness of The Program Developed for Std. IV th English Subject	54
	Based on The Principle of Brain-Based Learning	
	Dr. Gandhi Pushkar Sunil	

10	Science Faculty Students' Attitude towards Physical Education and Sports: A Case Study of Satara District	56
	Dr. Swapnil D. Patil	
11	हठयोगिक ग्रंथों के परिपेक्ष्य में नादयोग की अवधारणा	61
	अरविन्द अहिरवार	
12	Finding the Sustanable Alternative for The Recent Schooling Systems of India	64
	Mr. Sanjay Daulatrao Bagul	
13	Concept of Nada in Hathapradipika and Tibetan Buddhism (with Special Reference to	68
	Yoga Sadhana)	
	Prashant Khare	
14	A Study of Corporate Social Responsibility in India	72
	Dr. Ashok D. Kalam	
22	प्राथमिक स्तरावरील शिक्षकांचा डिजिटल शिक्षणविषयक दृष्टिकोन विकसनासाठी कार्यक्रम विकसन	77
	श्री. वास्ते रामचंद्र गणपत आणि डॉ. महादेव सदाशिव डिसले	
23	राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० : प्राथमिक शिक्षकांच्या दृष्टिकोणाचा अभ्यास	80
	डॉ. इब्राहीम नदाफ	
24	Social Networking Sites and Academic Performances - A Descriptive Analysis from	83
	Adolescents' Perception	
	Ninette Ronnie Coutinho and Dr. Sunita Magre	
25	Enhancing Online Teaching Performance of B.Ed. Pupils through Technology Literacy	90
	Dr. Sadanand D. Bhilegaonkar	
26	Effect of New Technology Approch For Physical Education Student In Higher Education	93
	Prof. Dr. Suresh Mahadev Landage	
27	The Impact of Digital Learning in Today's Education Challenges	95
	Dr. Raviraj Achyut Furade	
28	Effect of Tri-Method Training Programme on Strength Endurance among Amateur	97
	Badminton Players	
	Jayakumar. M and Dr. George Abraham	
	21st Century Skill Education	
1	Development of Lifeskills among B.Ed. Student-Teachers	102
	Dr. Sugriv Shrimant Gore	
2	OER (Open Education Resources) to Enhance Teaching Learning Process" - An	104
	Emerging Research Area	
	Dr. Madhuri Isave	
3	Skills Education: As A Part of Life	108
	Dr. Ratnakar Bajirao Mhaske	
4	Skill Education and Indian MSMEs	111
	Dr. Sudhir V. Mane	
5	Skill Development Problems and Challenges	113
	Dr. Prakash Ratanlal Rodiya	-
6	21 वे शतक आणि कौशल्य शिक्षण Twenty First Century and Skill Education	116
	प्रा. श्रीम. जगताप प्राची अशोकराव	

${\bf CONTEMPORARY\ RESEARCH\ IN\ INDIA\ (ISSN\ 2231-2137):\ SPECIAL\ ISSUE:MAY,\ 2021}$

7	२१ व्या शतकातील कौशल्य शिक्षण	118
	श्री. चंद्रहास लक्ष्मण हिप्परकर and डॉ. विनय दत्तात्रय धोंडगे	
8	Attitude Towards Web Based Learningamong Secondary Students	122
	Mrs. Geeta S. Dayannavar and Dr. A. V. Karahasanagoudra	
9	Achievement of Class-V Students in Different Mathematical Skills/Abilities	127
	Chandra Kanta Giri and Dr. I. P. Gowramma	
	Impact Of COVID- 19	
1	कोविड 19 परिस्थितीचा षिक्षणावरील परिणाम	134
	डॉ. अतुल प्रकाश कुलकर्णी	
2	कोव्हीड १९ च्या महामारी काळात शिक्षक व विद्यार्थी यांच्यातील ऑनलाईन अध्ययनातील संप्रेषणाच्या प्रभावाचा अभ्यास	136
	श्री. मंगेश मधुकर मोरे आणि डॉ. डिसले महादेव सदाशिव	
3	माध्यमिक स्तरावरील शिक्षकांचा कोविड 19 च्या सद्यस्थितीत अध्ययन अध्यापनात ऑनलाईन टिचिंग :	140
	एक दृष्टिकोन	
	प्रा. अंकुश जाधव	
4	Study of Yogic Practices Awareness among B.Ed. Student-Teachers	146
	Dr. Mahadeo Vishnu Mate	
5	लॉकडाऊन काळातील ऑनलाईन अध्ययन-अध्यापनाच्या सद्यस्थिती अभ्यास	149
	डॉ. आनंद ज्ञानेश्वर शिंदे	
6	The Impact of Covid-19 Pandemic on Higher Education: Indian Outlook	155
	Kalpana M. More	
7	कोव्हीड 19 कालावधीतील शाळा बंद शिक्षण सुरु — विश्लेषणात्मक अभ्यास	159
	डॉ. एम. व्ही. मते आणि श्रीमती कदेरकर शिवकन्या निवृत्तीराव	
8	Covid-19 Pandemic, Education and its Emanating Challenges in India	162
	Tanmayee Ramchandra Dekhane and Dr. Nisha. C. Waghmare	
9	Impact of Covid-19 Pandemic on Education	165
	Prof. Rajkumar P. Kage	
10	Impact of Covid-19 Pandemic on Education	168
	Dr. Deepak Prakash Gund	
11	Impact of The Covid-19 Pandemic on Education	170
	R. V. Suryawanshi, R. M. Mahindrakar and G. D. Tingare	
12	Governmental Interventions for the Development of School Education Post Covid-19	173
	Appaji. K. and K. Sindhu Bhavani	
13	Attitude and Concerns of Teaching Faculty towards Online Synchronous Teaching-	179
	Learning Process Amid of Covid-19 Pandemic	
14	Mr. Kapil A. Bhandari A Study of the Awareness among the Parents on Utilization of Students' Leisure Time	183
14	during Lockdown	103
	Dr. Yuvaraj Yashwant Pawar	
15	Teacher-centric to Techno-centric via Student-centric: Education in Post-Covid 19	187
	Scenario	101
	M. K. Padma Lata and Dr. Prof. S. Prasanna Sree	

Dr. Nageab Dattatasy Sarvade 17 17 Socio-Economic Impacts of Covid-19 on Household Consumption and Poverty in India Dr. Remaka D. Badwane (Bharsar) 19 18 उच्च माध्यीमक स्वार्थित विद्याच्यांच्या शैक्षणिक कार्मागरीवर कोब्बीड १९ साथीच्या रोगाच्या प्रमावाचा अभ्यास श्री आणणा वायू वीकित आणि डॉ. सहारेब स्वारीणव डिसले 19 19 कोब्बीड १९ च्या प्राइमीच कार्वालील शिक्षण (Rusarder) डिसले 197 201 माजदे १९ च्या प्राचीणा विद्यास्त्र डिसले 201 202 Impact of Covid-19 on Self Financed School Teachers 201 203 Ark Khaib Saring Hajil Lamid 203 21 कोब्हेड — 19 च्या साणीच्या शिक्षास्त्र—प्रशिक्षणावर होणाऱ्या परिणामांचा शोक्ष एक अभ्यास 203 22 Challenges Faced by Indian Students in Education During Covid 19 Pandemic 205 23 Online Learning: A New Normal in The Times of Covid 19 Pandemic 209 24 लिंकडाऊन कालावशीत माध्यिमक शालेय शिक्षणावर सोच्या समाजमध्यमियी भूमिका 213 25 Impact of Covid-19 Pandemic on Education in India 217 26 Impact of Covid-19 Pandemic on Education in India 217 27 Any other themes 1 1 Correlation of Attention Span with Handball Jump Sho	16	Impact of Covid-19 Pandemic on Educations	188
Dr. Renuka D. Badwane (Bhansar) 194 अच्या माण्यां माण्		Dr. Nagesh Dattatray Sarvade	
श्री. आण्णा बाबू र्रांक्षित आणि डॉ. महादेव सराशिव डिसले कोबाँड १९ त्या प्राप्तुमीव काळातिल शिक्षणः शिक्षकोच्या दृष्टिकोनाचा अभ्यास शेख जैवृंदिन हर्मामुदिन आणि डॉ. महादेव सराशिव डिसले 201 Impact of Covid-19 on Self Financed School Teachers Mr. Khatib Sarfraj Hajil lamid 21 कोवाँड -19 त्या साधीचा शिक्षक-प्रशिक्षणावर होणाऱ्या परिणामांचा शोध: एक अभ्यास प्रा. गव्हाणे सुकेशनी महिछंद्र 22 Challenges Paced by Indian Students in Education During Covid 19 Pandemic Pratik Anil Kamble and Dr. Nisha C. Waghmare 23 Online Learning: A New Normal in The Times of Covid 19 Pandemic Dr. Nisha C. Waghmare 24 लॉकडाऊन कालावधीत माध्यमिक शालेय शिक्षणात समाजमाध्यमांची भूमिका उॉ. एम. व्ही. मते and कु. प्राज्तको आवासाहेब गोडसे 25 Impact of Covid-19 Pandemic on Education in India Smt. P. P. Sawant and Sbri. S. S. Sarvada Any other themes 1 Correlation of Attention Span with Handball Jump Shoot and Passing Skills Dr. Yogesh Bodke and Dr. Shirish More 2 शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयांना शालेय अनुभव कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करताना येणाऱ्या अङ्गणी व उपयाय योजना प्रा. डॉ. विष्णू पांडुरंग शिख्यरे आणि प्रा. डॉ. विलास भानुवास बंडगर 3 आंतर महाविद्यालयांना क्रीडा सप्येमधील महाविद्यालयातील मुलोच्या सहमागाचा चिकत्सक अभ्यास श्री. महिल्कानुने भालचंद्र पाटाल आणि डॉ. आनिल गहिनीनाय कांबळे 4 Yogic Exercises – Need of 21" Century Mr. Pawar Dayanshwar Dagadu 5 अध्यापक महाविद्यालयातील प्रशिक्षणार्थीना कृतिसंशोधन आराखडा तयार करताना येणाऱ्या समस्यांचा अभ्यास प्राचार्य डॉ. एस. एस. गोरे आणि श्री. राहुल विष्णू मते 6 स्थामी रामानंद तीर्थ मराटवाडा विद्यापीद, नांदेड अंतर्गत महाविद्यालयोंन आंतर विद्याशारिव संशोधन व संशोधन विस्तार कार्यायक कराम उत्तरिव संग्रायक करम 7 पंडरपुर तालुक्यातील माध्रपिक शिक्षकंच्या भावनिक इद्धिमतेचा तुलनात्मक अभ्याम प्रा. इं. सी. आरदा अतिल्ड संग्रायार कर संग्रायक अन्याम प्रा. इं. सी. आरदा अतिल्ड संग्रायार कर संग्राय अन्यान महाराष्ट्राय व्याव्यालीला सहायियांच्या सहभागाचा अथास 8 रोतर सक्रिया हा बेळ पश्चिम महाराष्ट्रायक्ष वादवण्यासाठी उपाययोजना व सद्याविद्यालयांच सिक्यमा अथास 9 ऑतर महाविद्यालयोंन क्रीडा स्पर्योमील महाविद्यालयांतील व	17		192
197 सोवहीं ह ११ च्या प्रायुमांव काळातील शिक्षण: शिक्षकांच्या दृष्टिकोनाचा अभ्यास संख जेनुहित हरायुहित आणि डॉ. सहतेव सराशिव डिस्तले । । । । । । । । । । । । । । । । । । ।	18	उच्च माध्यमिक स्तरावरील विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक कामगिरीवर कोव्हीड १९ साथीच्या रोगाच्या प्रभावाचा अभ्यास	194
शेख जैनुदिन हरामुहिन आणि डॉ. महादेव सदाशिव डिसलें 201 Impact of Covid-19 on Self Financed School Teachers Mr. Kbath Surfuj Hajit Iamid 21 के किहीड —19 च्या साधीचा शिक्षक—प्रशिक्षणावर होणाऱ्या परिणामांचा शोध: एक अभ्यास Mr. Tæriणे सुकेशनी मिछिद्र 22 Challenges Faced by Indian Students in Education During Covid 19 Pandemic Pratik Anil Kamble and Dr. Nitha C. Waghmare 23 Online Learning: A New Normal in The Times of Covid 19 Pandemic Dr. Nitha C. Waghmare 24 लॉकडाऊन कालाधीत माध्यमिक शालेय शिक्षणात समाजमाध्यमांची भूमिका ऑ. एम. व्ही. मते and व्ह. आजका आगसाहेब गोडसे 25 Impact of Covid-19 Pandemic on Education in India Smt. P. P. Sawant and Sbri. S. S. Sarwade 1 Correlation of Attention Span with Handball Jump Shoot and Passing Skills Dr. Yogesh Bodke and Dr. Shirish More 2 शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयांना शालेय अनुभव कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करताना येणाऱ्या अङ्घणी व व्याय योजना M. डॉ. विळ्लू पांतुरंग शिखरे आणि प्रा. डॉ. विलास भानुवास बंडगर 3 आंतर महाविद्यालयांना क्रीडा स्थोमधील महाविद्यालयांतील मुर्लीच्या सहमागाचा चिकित्सक अभ्यास Mr. Pawar Dryaneshmar Dagadu 4 Yogic Exercises — Need of 21s Century Mr. Pawar Dryaneshmar Dagadu 3 अध्यापक महाविद्यालयांतील प्रशिक्षणार्थीना कृतिसंशोधन आराखडा तयार करताना येणाऱ्या समस्यांचा अभ्यास प्राचार्य डॉ. एस. एस. गोरे आणि श्री. राहूल विष्णू मते 6 स्वामी रामानंत तीर्थ मराज्वाडा विद्यापीट, नांदेड अंतर्गत महाविद्यालयोंन आंतर विद्याशाखिब संशोधन व संशोधन विस्तार कार्यवयक उपाय: एक अभ्यास Mi स्त्रमुर तालुक्यातील माध्यमिक शिक्षकांच्या भावनिक बुद्धिमत्तेचा तुलनात्मक अभ्यास औं संत्रम कार्यव्यालयोंन कृडि स्थामांच शिक्षकांच्या भावनिक बुद्धिमत्तेचा तुलनात्मक अभ्यास औं संत्रस कार्यव्यालयांच कृडि स्थामांच भावाद्यालयांचा उपाययोजना व सद्यस्थितीचा चिकत्सक अभ्यास Mi स्त्रम कोरिंग हा खेळ पश्चिम महाराष्ट्रामध्ये वाढकण्यामाठी उपाययोजना व सद्यस्थितीचा चिकत्सक अभ्यास Mi स्त्रम कोरिंग हा खेळ पश्चिम महाराष्ट्रामध्ये वाढकण्यामाठी उपाययोजना व सद्यस्थितीचा चिकत्सक अभ्यास Mi संत्रम कोरिंग हा खेळ पश्चिम महाराष्ट्रामध्ये साम्याय्या सहमागाचा अभ्यास Mi संत्रम कोरिंग हा खेळ पश्चिम महाराष्ट्र		श्री. आण्णा बाबू दीक्षित आणि डॉ. महादेव सदाशिव डिसले	
201 Impact of Covid-19 on Self Financed School Teachers Mr. Khatib Sarjayi Hajil lamid कोविंड —19 च्या साथीचा शिक्षक—प्रशिक्षणावर होणाऱ्या परिणामांचा शोधः एक अभ्यास प्रा. गव्हाणं सुकंशनी मिळिंढ 20 Challenges Faced by Indian Students in Education During Covid 19 Pandemic Pratisk Anil Kamble and Dr. Nisha C. Waghmare 21 Online Learning: A New Normal in The Times of Covid 19 Pandemic Dr. Nisha. C. Waghmare 22 लॉकडाऊन कालावधीत माध्यमिक शालेय शिक्षणात समाजमाध्यमांची भूमिका प्रा. एम. व्ही. मते वार्त कु. आजका आवासाइंब गोडसे 23 Impact of Covid-19 Pandemic on Education in India Sm. P. P. Sawani and Sbri. S. S. Sawade Any other themes 1 Correlation of Attention Span with Handball Jump Shoot and Passing Skills Dr. Yagesh Badke and Dr. Shirish More 2 शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयांना शालेय अनुभव कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करताना येणाऱ्या अडचणी व उपाय योजना प्रा. डॉ. विळ्यू पांडुरंग शिखरे आणि प्रा. डॉ. विलास भानुवास बंडगर 3 आंतर महाविद्यालयांन क्रीडा स्पर्धमर्थान महाविद्यालयांनील मुलीच्या सहभागाचा चिकित्सक अप्यास अ. मिल्लकार्नुन मालचंद्र पाटील आणि डॉ. अनिल गितिनीय कांबळे 4 Yogic Exercises — Need of 21s Century Mr. Pawar Duyaneshwar Dagadu 5 अध्यापक महाविद्यालयातील प्रशिक्षणार्थीना कृतिसंशोधन आराखडा तयार करताना येणाऱ्या समस्यांचा अभ्यास प्राचार्य डॉ. एस. एस. गोरे आणि श्री. राहुल विष्णू मते 6 स्वामी रामानंद तीर्थ मराज्ञादा विद्यापीठ, नांदेड अंतर्गत महाविद्यालयीन आंतर विद्याशाखिव संशोधन व संशोधन विस्तार कार्यविव्यक्त आप: एक अभ्यास डॉ. व्यंक्ट कारिगालयाल करम प्रस्तान वानुक्यातील माध्यमिक शिक्षकांच्या मावनिक बुद्धिमत्त्वीच तुलनात्मक अभ्यास डॉ. व्यंक्ट कारिगालयाल करम प्रस्तान क्रीडा स्पर्धमधील महाविद्यालयातील विद्याण्यांच्या सहमागाचा अभ्यास प्र. डॉ. सी. शारदा अतिकृत संगावार and प्रा. महोबद्यालयातील विद्याण्यांच्या सहमागाचा अभ्यास 9 आंतर महाविद्यालयोंन क्रीडा स्पर्धमधील महाविद्यालयातील विद्याण्यांच्या सहमागाचा अभ्यास 244	19	कोव्हीड १९ च्या प्रादुर्भाव काळातील शिक्षण: शिक्षकांच्या दृष्टिकोनाचा अभ्यास	197
Mr. Khatib Sarfraj Hajil Lamid व्यास्ति विद्यास साधीचा शिक्षक—प्रशिक्षणावर होणाऱ्या परिणामांचा शोधः एक अभ्यास 203 प्रा. गट्छाणे सुकेशनी महिछंद्र 22 Challenges Faced by Indian Students in Education During Covid 19 Pandemic 205 Pratik Anil Kamble and Dr. Nisha C. Waghmare 23 Online Learning: A New Normal in The Times of Covid 19 Pandemic 209 Dr. Nisha C. Waghmare 24 वॉकडाऊन कालावधीत माध्यमिक शालेय शिक्षणात समाजमध्यमांची भूमिका 213 25 Impact of Covid-19 Pandemic on Education in India 217 Smr. P. P. Sawant and Shri. S. S. Sarwade 25 Impact of Covid-19 Pandemic on Education in India 217 Smr. P. P. Sawant and Shri. S. S. Sarwade 26 27 27 27 27 27 27 27		शेख जैनुद्दिन हशमुद्दिन आणि डॉ. महादेव सदाशिव डिसले	
Mr. Khatib Sarfraj Hajil Lamid व्यास्ति विद्यास साधीचा शिक्षक—प्रशिक्षणावर होणाऱ्या परिणामांचा शोधः एक अभ्यास 203 प्रा. गट्छाणे सुकेशनी महिछंद्र 22 Challenges Faced by Indian Students in Education During Covid 19 Pandemic 205 Pratik Anil Kamble and Dr. Nisha C. Waghmare 23 Online Learning: A New Normal in The Times of Covid 19 Pandemic 209 Dr. Nisha C. Waghmare 24 वॉकडाऊन कालावधीत माध्यमिक शालेय शिक्षणात समाजमध्यमांची भूमिका 213 25 Impact of Covid-19 Pandemic on Education in India 217 Smr. P. P. Sawant and Shri. S. S. Sarwade 25 Impact of Covid-19 Pandemic on Education in India 217 Smr. P. P. Sawant and Shri. S. S. Sarwade 26 27 27 27 27 27 27 27	20	Impact of Covid-19 on Self Financed School Teachers	201
21 कोव्हीड —19 च्या साथीचा शिक्षक—प्रशिक्षणावर होणाऱ्या परिणामांचा शोधः एक अभ्यास 22 Challenges Faced by Indian Students in Education During Covid 19 Pandemic 23 Online Learning: A New Normal in The Times of Covid 19 Pandemic 24 लॉकडाऊन कालावधीत माध्यमिक शालेय शिक्षणात समाजमाध्यमांची भूमिका 25 Impact of Covid-19 Pandemic on Education in India 27 Sm. P. P. Sawant and Sbri. S. S. Sarwade 28 Any other themes 1 Correlation of Attention Span with Handball Jump Shoot and Passing Skills 29 Dr. Yogerb Badke and Dr. Shirish More 1 Righty शाल्व महाविद्यालयांना शालेय अनुभव कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करताना येणाऱ्या अङ्गणी व उपाय योजना 21 आंतर महाविद्यालयांना शालेय अनुभव कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करताना येणाऱ्या अङ्गणी व उपाय योजना 22 शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयांना शालेय अनुभव कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करताना येणाऱ्या अङ्गणी व उपाय योजना 23 आंतर महाविद्यालयांना शालेय उनुभव कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करताना येणाऱ्या अङ्गणी व उपाय योजना 23 आंतर महाविद्यालयांना शालेय उनुभव कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करताना येणाऱ्या अङ्गणी व उपाय योजना 24 Yogic Exercises — Need of 21 st Century 25 Mr. Pawar Dayaneshwar Dagadu 26 अध्यायक महाविद्यालयांनील प्रशिक्षणार्थीना कृतिसंशोधन आराखडा तयार करताना येणाऱ्या समस्यांचा अभ्यास 26 अध्यायक महाविद्यालयांनील प्रशिक्षणार्थीना कृतिसंशोधन आराखडा तयार करताना येणाऱ्या समस्यांचा अभ्यास 27 विद्युत वानुक्यातील माध्यमिक करम 28 रोलर स्केटिंग हा खेळ पश्चिम महाराष्ट्रमध्ये बादवण्यामाठी उपाययोजना व सद्यस्थितीचा चिकित्सक अभ्याम 28 रोलर स्केटिंग हा खेळ पश्चिम महाराष्ट्रमध्ये बादवण्यामाठी उपाययोजना व सद्यस्थितीचा चिकित्सक अभ्याम 29 आंतर महाविद्यालयीन क्रीड स्पर्यमयीन महावाद्यालयांचा अपाययोजना व सद्यस्थितीचा चिकित्सक अभ्याम 29 आंतर महाविद्यालयीन क्रीड स्पर्यमयीन महावाद्यालयांचा सहायांचा अप्यास 30 अंतर महाविद्यालयोंन क्रीड स्पर्यमयीन महावाद्यालयांचा सहायांचा अपाययोजना व सद्यस्थितीचा चिकित्सक अभ्याम 31 अंतर महाविद्यालयोंन क्रीड स्पर्यमयीन महावाद्यालयांचा सहायांचाच्या सहायांचा अभ्यास 32 अंतर महाविद्यालयोंन क्रीड स्पर्यमयीन महावाद्यालयांचा सहायांचाच्या सहायांचा अभ्यास 32 अंतर महाविद्यालयांना करायांचा अपाय			
22 Challenges Faced by Indian Students in Education During Covid 19 Pandemic Pratik Anil Kamble and Dr. Nisha C. Waghmare 23 Online Learning: A New Normal in The Times of Covid 19 Pandemic Dr. Nisha. C. Waghmare 24 लॉकडाऊन कालावधीत मध्यिमिक शालेय शिक्षणात समाजमध्यमांची भूमिका डॉ. एम. व्ही. मले and कु. प्राजक्ता आबासाहेब गोडले 25 Impact of Covid-19 Pandemic on Education in India Smt. P. P. Sawant and Sbri. S. S. Sarwade Any other themes 26 Correlation of Attention Span with Handball Jump Shoot and Passing Skills Dr. Yageab Bodke and Dr. Shirish More 27 शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयांना शालेय अनुभव कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करताना येणाऱ्या अङ्गणी व उपाय योजना प्रा. डॉ. विष्णू पांडुरंग शिखरे आणि प्रा. डॉ. विलास मानुदास बंडगर 27 ऑतर महाविद्यालयोंन क्रीडा स्पर्यमधील महाविद्यालयांतील मुर्लीच्या सहभागाचा चिकित्सक अभ्यास 28 श्री. मिल्लकार्नुन भालचंद्र पाटील आणि डॉ. अनिल पहिनीनाय कांबळ 29 श्री. मिल्लकार्नुन भालचंद्र पाटील आणि डॉ. अनिल पहिनीनाय कांबळ 29 अध्यापक महाविद्यालयातील प्रशिक्षणार्थीना कृतिसंशोधन आराखडा तयार करताना येणाऱ्या समस्यांचा अभ्यास प्राचार्य डॉ. एस. एस. गोरे आणि औ. राहुल विष्णू मले 23 अध्यापक महाविद्यालयातील प्रशिक्षणार्थीना कृतिसंशोधन आराखडा तयार करताना येणाऱ्या समस्यांचा डॉ. व्यंकट काशिनाथराव कदम 23 पंडरपुर तालुक्यातील माध्यमिक शिक्षकांच्या माविनक वृद्धिमत्तेचा तुलनात्मक अभ्यास डॉ. व्यंकट काशिनाथराव कदम 24 पंडरपुर तालुक्यातील माध्यमिक शिक्षकांच्या माविनक वृद्धिमत्तेचा तुलनात्मक अभ्यास डॉ. व्यंकट काशिनाथराव कदम 23 औतर महाविद्यालयोन क्रीडा स्पर्यमधील महाविद्यालयातील विद्याथयोजना व सद्यस्थितीचा चिकत्सक अभ्यास प्रा. डॉ. सी. शारदा अतिकृद्ध संगाचार कार्या प्रदेश अभिमन्यू कदम 3 ऑतर महाविद्यालयोन क्रीडा स्पर्यमधील महाविद्यालयातील विद्याथ्योच्या सहभागाचा अभ्यास 3 संगाच्या कार्याच क्रिंस सहाविद्यालयातील क्रीडा स्थायाच सहभागाचा अभ्यास 3 संगाचित करिंस क्रीडा स्वर्यमधील महाविद्यालयातील विद्याथ्योच्या सहभागाचा अभ्यास 3 संगाचित महित्स संगाचार कार्य श्री अभिमन्यू कदम	21	कोव्हीड —19 च्या साथीचा शिक्षक—प्रशिक्षणावर होणाऱ्या परिणामांचा शोधः एक अभ्यास	203
Pratik Anil Kamble and Dr. Nisha C. Waghmare 23 Online Learning: A New Normal in The Times of Covid 19 Pandemic 209 Dr. Nisha. C. Waghmare 213 24 लॉकडाऊन कालावधीत माध्यमिक शालेय शिक्षणात समाजमध्यमांची भूमिका 213 डॉ. एम. व्ही. मले and कु. प्राज्ता आबासाहेब गोडसे 217 Impact of Covid-19 Pandemic on Education in India 217 Smt. P. P. Sawant and Shri. S. S. Sarwade Any other themes Correlation of Attention Span with Handball Jump Shoot and Passing Skills Dr. Yogesh Bodke and Dr. Shirish More 2 शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयांना शालेय अनुमय कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करताना येणाऱ्या अडचणी व 223 उपाय योजना प्रा. डॉ. विष्णू पांड्रंग शिक्षरे आणि प्रा. डॉ. विलास भानुदास बंडगर 3 आंतर महाविद्यालयांनी क्रीडा स्पर्यमील महाविद्यालयांतील मुलीनाथ कंबळे 4 Yogic Exercises – Need of 21" Century Mr. Pawar Dnyaneshwar Dagadu 3 अध्यापक महाविद्यालयांतील प्रशिक्षणाणींना कृतिसंशोधन आराखडा तयार करताना येणाऱ्या समस्यांचा अभ्यास प्राचार्य डॅ. एस. एस. गोरे आणि औ. राहुल विष्णू मते द प्राण प्रा. डॉ. शि. एस. एस. गोरे आणि औ. राहुल विष्णू मते द प्रा. प्रा		प्रा. गव्हाणे सुकेशनी मच्छिंद्र	
23 Online Learning: A New Normal in The Times of Covid 19 Pandemic	22	Challenges Faced by Indian Students in Education During Covid 19 Pandemic	205
23 Online Learning: A New Normal in The Times of Covid 19 Pandemic		Pratik Anil Kamble and Dr. Nisha C. Waghmare	
Dr. Nisha. C. Waghmare 21 वॉकडाऊन कालावधीत माध्यमिक शालेय शिक्षणात समाजमाध्यमांची भूमिका 213 ऑ. एम. व्ही. मते and कु. प्राजका आबासाहेब गोडसे 217 Impact of Covid-19 Pandemic on Education in India 217 Smt. P. P. Sawant and Sbri. S. S. Sarwade Any other themes 1 Correlation of Attention Span with Handball Jump Shoot and Passing Skills 220 Dr. Yogesh Bodke and Dr. Shirish More 2 2 शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयांना शालेय अनुभव कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करताना येणाऱ्या अडचणी व उपाय योजना 223 अपाय योजना प्रा. डॉ. विष्णू पांडुरंग शिखरे आणि प्रा. डॉ. विलास भानुदास बंडगर 229 अंतर महाविद्यालयीन क्रीडा स्पर्धेमधील महाविद्यालयातील मुर्लीच्या सहमागाचा चिकत्सक अध्यास 229 अं. प्रि. पालकार्जुन भालचंद पाटील आणि डॉ. अनिल गहिनीनाय कांबळे 231 4 Yogic Exercises – Need of 21st Century 231 Mr. Pawar Dnyaneshwar Dagadu 3 3 अध्यापक महाविद्यालयातील प्रशिक्षणार्थीना कृतिसंशोधन आराखडा तयार करताना येणाऱ्या समस्यांचा 233 अभ्यास प्रा. प्रा. एस. एस. गोरे आणि श्री. राहूल विष्णू मते 6 स्वामी रामानंद तीर्थ मराटवाडा विद्यापीट, नांदेड अंतर्गत महाविद्यालयोन अंतर विद्यास्य संशोधन व संशोधन	23		209
डॉ. एम. व्ही. मते and कु प्राजका आबासाहेब गोडसे 25 Impact of Covid-19 Pandemic on Education in India Smt. P. P. Sawant and Sbri. S. S. Sarwade Any other themes 1 Correlation of Attention Span with Handball Jump Shoot and Passing Skills Dr. Yogesh Bodke and Dr. Shirish More 220 2 शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयांना शालेय अनुभव कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करताना येणाऱ्या अडचणी व उपाय योजना प्रा. डॉ. विष्णू पांडुरंग शिखरे आणि प्रा. डॉ. विलास भानुदास बंडगर 3 3 आंतर महाविद्यालयांन क्रीडा स्पर्धेमधील महाविद्यालयातील मुर्तीच्या सहभागाचा चिकत्सक अभ्यास अग्र महाविद्यालयांन क्रीडा स्पर्धेमधील महाविद्यालयातील मुर्तीच्या सहभागाचा चिकत्सक अभ्यास अग्र महाविद्यालयातील प्रशिक्षणार्थीना कृतिसंशोधन आराखडा तयार करताना येणाऱ्या समस्यांचा 233 अभ्यास प्राचार्य डॉ. एस. एस. गोरे आणि श्री. राहूल विष्णू मते 231 6 स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीट, नांदेड अंतर्गत महाविद्यालयोन आंतर विद्याशाखिय संशोधन व संशोधन विस्तार अग्रयास औ व्यक्ट काशिनाथराव कदम 235 7 पंडरपूर तालुक्यातील माध्यमिक शिक्षकांच्या भावनिक बुद्धिमत्तेचा तुलनात्मक अभ्यास मुरेश बळीराम बनसोड 239 8 रोलर स्केटिंग हा खेळ पश्चिम महाराष्ट्रामध्ये वादवण्यासाठी उपाययोजना व सद्यस्थितीचा चिकत्सक अभ्यास प्रा. डॉ. सी. शारवा अतिरह संगावार कार्या आ दिव्याल्योलि विद्याल्योंचा सहमागाचा अभ्यास 241 9 आंतर महाविद्याल्योन क्रीडा स्पर्धेमधील महाविद्याल्योलि विद्याल्योंचा सहमागाचा अभ्यास 244			
25 Impact of Covid-19 Pandemic on Education in India 217 2mt. P. P. Sawant and Shri. S. S. Sarwade 200	24		213
25 Impact of Covid-19 Pandemic on Education in India 217 2mt. P. P. Sawant and Shri. S. S. Sarwade 200		डॉ. एम. व्ही. मते and कु. प्राजक्ता आबासाहेब गोडसे	
Smi. P. P. Sawant and Sbri. S. S. Sarwade Any other themes 1 Correlation of Attention Span with Handball Jump Shoot and Passing Skills 220 Dr. Yogesb Bodke and Dr. Shirish More 2 2 शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयांना शालेय अनुभव कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करतांना येणाऱ्या अडचणी व उपाय योजना प्रा. डॉ. विलास भानुदास बंडगर 223 3 आंतर महाविद्यालयांन क्रीडा स्पर्धमधील महाविद्यालयातील मुलींच्या सहभागांचा चिकित्सक अध्यास श्री. मिल्लकार्जुन भालचंद्र पाटील आणि डॉ. अनिल गहिनीनाथ कांबळे 229 4 Yogic Exercises – Need of 21st Century Mr. Pawar Dnyaneshwar Dagadu 231 5 अध्यापक महाविद्यालयातील प्रशिक्षणार्थींना कृतिसंशोधन आराखडा तयार करतांना येणाऱ्या समस्यांचा अभ्यास प्राचार्य डॉ. एस. एस. गोरे आणि श्री. राहूल विष्णू मते 233 6 स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड अंतर्गत महाविद्यालयीन आंतर विद्याशाखिय संशोधन व संशोधन विस्तार कांविष्यक उपाय : एक अभ्यास डॉ. व्यंक्ट काशिनाथराव कदम 235 7 पंडरपूर तालुक्यातील माध्यमिक शिक्षकांच्या भावनिक बृद्धमत्तेचा तुलनात्मक अभ्यास हुरेश बळीराम बनसोडे 239 8 रोलर स्केटिंग हा खेळ पश्चिम महाराष्ट्रामध्ये वाढवण्यासाठी उपाययोजना व सद्यस्थितीचा चिकत्सक अभ्यास प्रा. डॉ. सी. शारदा अतिरह संगावार and प्रा. महेशबंद्र अभिमन्यू कदम 241 9 आंतर महाविद्यालयोन क्रीडा स्पर्धमधील महाविद्यालावात ति विद्यालावात ति विद्यालावात ति विद्यालावात ते ति विद्यालावात ते ति विद्यालावात ति व	25		217
1 Correlation of Attention Span with Handball Jump Shoot and Passing Skills 220 Dr. Yogesh Bodke and Dr. Shirish More 2 2 शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयांना शालेय अनुभव कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करताना येणाऱ्या अङचणी व उपाय योजना प्रा. डॉ. विष्णू पांडुरंग शिखरे आणि प्रा. डॉ. विलास भानुदास बंडगर 223 3 आंतर महाविद्यालयीन क्रीडा स्पर्धेमधील महाविद्यालयातील मुर्लीच्या सहभागाचा चिकित्सक अभ्यास 229 औ. मिल्लकार्जुन भालचंद्र पाटील आणि डॉ. अनिल गहिनीनाथ कांबळे 231 4 Yogic Exercises – Need of 21st Century 231 Mr. Pawar Dnyaneshwar Dagadu 233 5 अध्यापक महाविद्यालयातील प्रशिक्षणार्थींना कृतिसंशोधन आराखडा तयार करताना येणाऱ्या समस्यांचा अभ्यास प्राचार्य डॉ. एस. एस. गोरे आणि श्री. राहूल विष्णू मते 6 स्वामी रामानंद तीर्थ मराटवाडा विद्यापीट, नांदेड अंतर्गत महाविद्यालयीन आंतर विद्याशािखय संशोधन व संशोधन विस्तार कंपाय एक अभ्यास डॉ. व्यंकट काशिनाथराव कदम 235 7 पंढरपूर तालुक्यातील माध्यमिक शिक्षकांच्या भाविनक बुद्धिमत्तेचा तुलनात्मक अभ्यास उत्थान कंपायें करायें व व्यंकट काशिनाथराव कदम 239 8 रोलर स्केटिंग हा खेळ पश्चिम महाराष्ट्रामध्ये वाढवण्यासाठी उपाययोजना व सद्यस्थितीचा चिकित्सक अभ्यास प्रा. डॉ. सौ. शारदा अतिरुद संगावार and प्रा. महेशचंद्र अभिमत्यू कदम 241 9 आंतर महाविद्यालयोन क्रीडा स्पर्धेमधील महाविद्यालयातील विद्यार्थाच्या सहभागाचा अभ्यास 244			
Dr. Yogesh Bodke and Dr. Shirish More 2 शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयांना शालेय अनुभव कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करताना येणाऱ्या अडचणी व उपाय योजना प्रा. डॉ. विष्णू पांडुरंग शिखरे आणि प्रा. डॉ. विलास भानुदास बंडगर 223 3 आंतर महाविद्यालयोन क्रीडा स्पर्धेमधील महाविद्यालयातील मुलींच्या सहभागाचा चिकित्सक अभ्यास श्री. मिल्लकार्जुन भालचंद्र पाटील आणि डॉ. अनिल गिहनीनाथ कांबळे 229 4 Yogic Exercises – Need of 21⁴ Century Mr. Pawar Dnyaneshwar Dagadu 231 5 अध्यापक महाविद्यालयातील प्रशिक्षणार्थींना कृतिसंशोधन आराखडा तयार करताना येणाऱ्या समस्यांचा अभ्यास प्राचार्य डॉ. एस. एस. गोरे आणि श्री. राहूल विष्णू मते 233 6 स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड अंतर्गत महाविद्यालयोन आंतर विद्याशाखिय संशोधन व संशोधन विस्तार कार्यविषयक उपाय : एक अभ्यास डॉ. व्यंकट काशिनाथराव कदम 239 7 पंढरपुर तालुक्यातील माध्यमिक शिक्षकांच्या भावनिक बुद्धिमत्तेचा तुलनात्मक अभ्यास हुरंश बळीराम बनसोडे 239 8 रोलर स्केटिंग हा खेळ पश्चिम महाराष्ट्रामध्ये वाढवण्यासाठी उपाययोजना व सद्यस्थितीचा चिकत्सक अभ्यास प्रा. डॉ. सी. शारदा अतिरुद्ध संगावार and प्रा. महेशचंद्व अभिमन्यू कदम 241 9 आंतर महाविद्यालयोन क्रीडा स्पर्धेमधील महाविद्यालयातील विद्यार्थांच्या सहभागाचा अभ्यास 244		Any other themes	
2 शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयांना शालेय अनुभव कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करताना येणाऱ्या अडचणी व उपाय योजना प्रा. डॉ. विष्णू पांडुरंग शिखरे आणि प्रा. डॉ. विलास भानुदास बंडगर 3 आंतर महाविद्यालयीन क्रीडा स्पर्धेमधील महाविद्यालयातील मुर्लीच्या सहभागाचा चिकित्सक अभ्यास श्री. मिल्लकार्जुन भालचंद्र पाटील आणि डॉ. अनिल गिहनीनाथ कांबळे 4 Yogic Exercises – Need of 21* Century Mr. Pawar Dnyaneshwar Dagadu 5 अध्यापक महाविद्यालयातील प्रशिक्षणार्थींना कृतिसंशोधन आराखडा तयार करताना येणाऱ्या समस्यांचा 233 अभ्यास प्राचार्य डॉ. एस. एस. गोरे आणि श्री. राहूल विष्णू मते 6 स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड अंतर्गत महाविद्यालयीन आंतर विद्याशाखिय संशोधने व संशोधन विस्तार कार्यविषयक उपाय : एक अभ्यास डॉ. व्यंकट काशिनाथराव कदम 7 पंढरपूर तालुक्यातील माध्यमिक शिक्षकांच्या भाविनक बुद्धिमत्तेचा तुलनात्मक अभ्यास डॉ. व्यंकट काशिनाथराव कदम 8 रोलर स्केटिंग हा खेळ पश्चिम महाराष्ट्रामध्ये वाढवण्यासाठी उपाययोजना व सद्यस्थितीचा चिकित्सक अभ्यास प्रा. डॉ. सी. शारदा अतिरुद्ध संगाचार and प्रा. महेशचंद्र अभिमन्यू कदम 9 आंतर महाविद्यालयीन क्रीडा स्पर्धेमधील महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या सहभागाचा अभ्यास 244	1	Correlation of Attention Span with Handball Jump Shoot and Passing Skills	220
उपाय योजना प्रा. डॉ. विष्णू पांडुरंग शिखरे आणि प्रा. डॉ. विलास भानुदास बंडगर 3 आंतर महाविद्यालयीन क्रीडा स्पर्धेमधील महाविद्यालयातील मुर्लीच्या सहभागाचा चिकित्सक अभ्यास 229 श्री. मिल्लिकार्जुन भालचंद्र पाटील आणि डॉ. अनिल गिहिनीनाथ कांबळे 4 Yogic Exercises – Need of 21st Century Mr. Pawar Dnyaneshwar Dagadu 5 अध्यापक महाविद्यालयातील प्रशिक्षणार्थींना कृतिसंशोधन आराखडा तयार करताना येणाऱ्या समस्यांचा 233 अभ्यास प्राचार्य डॉ. एस. एस. गोरे आणि श्री. राहूल विष्णू मते 6 स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीट, नांदेड अंतर्गत महाविद्यालयीन आंतर विद्याशाखिय संशोधने व संशोधन विस्तार कार्यविषयक उपाय : एक अभ्यास डॉ. व्यंकट काशिनाथराव कदम 7 पंढरपूर तालुक्यातील माध्यमिक शिक्षकांच्या भाविनक बुद्धिमत्तेचा तुलनात्मक अभ्यास सुरेश बळीराम बनसोडे 8 रोलर स्केटिंग हा खेळ पश्चिम महाराष्ट्रामध्ये वाढवण्यासाठी उपाययोजना व सद्यस्थितीचा चिकित्सक अभ्यास प्रा. डॉ. सौ. शारदा अतिरुद्ध संगावार and प्रा. महेशचंद्व अभिमन्यू कदम 9 आंतर महाविद्यालयीन क्रीडा स्पर्धेमधील महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या सहभागाचा अभ्यास 244			
प्रा. डॉ. विष्णू पांडुरंग शिखरे आणि प्रा. डॉ. विलास भानुदास बंडगर 3 आंतर महाविद्यालयीन क्रीडा स्पर्धेमधील महाविद्यालयातील मुलींच्या सहभागाचा चिकित्सक अभ्यास 229 श्री. मिल्लकार्जुन भालचंद्र पाटील आणि डॉ. अनिल गिहनीनाथ कांबळे 231 4 Yogic Exercises – Need of 21st Century Mr. Pawar Dnyaneshwar Dagadu 231 5 अध्यापक महाविद्यालयातील प्रशिक्षणार्थींना कृतिसंशोधन आराखडा तयार करताना येणाऱ्या समस्यांचा अभ्यास प्राचार्य डॉ. एस. एस. गोरे आणि श्री. राहूल विष्णू मते 233 6 स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड अंतर्गत महाविद्यालयीन आंतर विद्याशाखिय संशोधने व संशोधन विस्तार कार्यविषयक उपाय : एक अभ्यास डॉ. व्यंकट काशिनाथराव कदम 235 7 पंढरपूर तालुक्यातील माध्यमिक शिक्षकांच्या भावनिक बुद्धिमत्तेचा तुलनात्मक अभ्यास सुरेश बळीराम बनसोडे 239 8 रोलर स्केटिंग हा खेळ पश्चिम महाराष्ट्रामध्ये वाढवण्यासाठी उपाययोजना व सद्यस्थितीचा चिकित्सक अभ्यास प्रा. डॉ. सौ. शारदा अतिरुद्ध संगावार and प्रा. महेशचंद्व अभिमन्यू कदम 241 9 आंतर महाविद्यालयीन क्रीडा स्पर्धेमधील महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या सहभागाचा अभ्यास 244	2	शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयांना शालेय अनुभव कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करताना येणाऱ्या अडचणी व	223
3 आंतर महाविद्यालयीन क्रीडा स्पर्धेमधील महाविद्यालयातील मुर्लीच्या सहभागाचा चिकत्सक अभ्यास 229 श्री. मिल्लकार्जुन भालचंद्र पाटील आणि डॉ. अनिल गिंहनीनाथ कांबळे 231 4 Yogic Exercises – Need of 21st Century Mr. Pawar Dnyaneshwar Dagadu 231 5 अध्यापक महाविद्यालयातील प्रशिक्षणार्थींना कृतिसंशोधन आराखडा तयार करताना येणाऱ्या समस्यांचा अभ्यास प्राचार्य डॉ. एस. एस. गोरे आणि श्री. राहूल विष्णू मते 233 6 स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीट, नांदेड अंतर्गत महाविद्यालयीन आंतर विद्याशाखिय संशोधने व संशोधन विस्तार कार्यविषयक उपाय : एक अभ्यास डॉ. व्यंकट काशिनाधराव कदम 235 7 पंढरपूर तालुक्यातील माध्यमिक शिक्षकांच्या भावनिक बुद्धिमत्तेचा तुलनात्मक अभ्यास सुरेश बळीराम बनसोडे 239 8 रोलर स्केटिंग हा खेळ पश्चिम महाराष्ट्रामध्ये वाढवण्यासाठी उपाययोजना व सद्यस्थितीचा चिकित्सक अभ्यास प्रा. डॉ. सौ. शारदा अतिरुद्ध संगावार and प्रा. महेशचंद्र अभिमन्यू कदम 241 9 आंतर महाविद्यालयीन क्रीडा स्पर्धेमधील महाविद्यालयातील विद्यार्थांच्या सहभागाचा अभ्यास 244		उपाय योजना	
श्री. मिल्लकार्जुन भालचंद्र पाटील आणि डॉ. अनिल गिंहनीनाथ कांबळे 231 Yogic Exercises – Need of 21st Century 231 Mr. Pawar Dnyaneshwar Dagadu 233 अध्यापक महाविद्यालयातील प्रशिक्षणार्थींना कृतिसंशोधन आराखडा तयार करताना येणाऱ्या समस्यांचा अभ्यास प्राचार्य डॉ. एस. एस. गोरे आणि श्री. राहूल विष्णू मते 233 स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड अंतर्गत महाविद्यालयीन आंतर विद्याशाखिय संशोधन व संशोधन विस्तार कांविषयक उपाय : एक अभ्यास डॉ. व्यंकट काशिनाथराव कदम 235 गंढरपूर तालुक्यातील माध्यमिक शिक्षकांच्या भावनिक बुद्धिमत्तेचा तुलनात्मक अभ्यास सुरेश बळीराम बनसोडे 239 शेतर स्केटिंग हा खेळ पश्चिम महाराष्ट्रामध्ये वाढवण्यासाठी उपाययोजना व सद्यस्थितीचा चिकित्सक अभ्यास प्रा. डॉ. सौ. शारदा अतिरुद्ध संगावार and प्रा. महेशचंद्र अभिमन्यू कदम 241 श्रांतर महाविद्यालयीन क्रीडा स्पर्धेमधील महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या सहभागाचा अभ्यास 244		प्रा. डॉ. विष्णू पांडुरंग शिखरे आणि प्रा. डॉ. विलास भानुदास बंडगर	
4 Yogic Exercises – Need of 21st Century 231 Mr. Pawar Dnyaneshwar Dagadu 233 5 अध्यापक महाविद्यालयातील प्रशिक्षणार्थींना कृतिसंशोधन आराखडा तयार करताना येणाऱ्या समस्यांचा अभ्यास प्राचार्य डॉ. एस. एस. गोरे आणि श्री. राहूल विष्णू मते 233 6 स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड अंतर्गत महाविद्यालयीन आंतर विद्याशाखिय संशोधने व संशोधन विस्तार कार्यविषयक उपाय : एक अभ्यास डॉ. व्यंकट काशिनाथराव कदम 235 7 पंढरपूर तालुक्यातील माध्यमिक शिक्षकांच्या भाविनक बुद्धिमत्तेचा तुलनात्मक अभ्यास सुरेश बळीराम बनसोडे 239 8 रोलर स्केटिंग हा खेळ पश्चिम महाराष्ट्रामध्ये वाढवण्यासाठी उपाययोजना व सद्यस्थितीचा चिकित्सक अभ्यास प्रा. डॉ. सौ. शारदा अतिरुद्र संगावार and प्रा. महेशचंद्र अभिमन्यू कदम 241 9 आंतर महाविद्यालयीन क्रीडा स्पर्धेमधील महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या सहभागाचा अभ्यास 244	3	आंतर महाविद्यालयीन क्रीडा स्पर्धेमधील महाविद्यालयातील मुलींच्या सहभागाचा चिकित्सक अभ्यास	229
Mr. Pawar Dnyaneshwar Dagadu 5 अध्यापक महाविद्यालयातील प्रशिक्षणार्थींना कृतिसंशोधन आराखडा तयार करताना येणाऱ्या समस्यांचा अभ्यास प्राचार्य डॉ. एस. एस. गोरे आणि श्री. राहूल विष्णू मते 233 6 स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड अंतर्गत महाविद्यालयीन आंतर विद्याशाखिय संशोधने व संशोधन विस्तार कार्यविषयक उपाय : एक अभ्यास डॉ. व्यंकट काशिनाथराव कदम 235 7 पंढरपूर तालुक्यातील माध्यमिक शिक्षकांच्या भाविनक बुद्धिमत्तेचा तुलनात्मक अभ्यास सुरेश बळीराम बनसोडे 239 8 रोलर स्केटिंग हा खेळ पश्चिम महाराष्ट्रामध्ये वाढवण्यासाठी उपाययोजना व सद्यस्थितीचा चिकित्सक अभ्यास प्रा. डॉ. सौ. शारदा अतिरुद्र संगावार and प्रा. महेशचंद्र अभिमन्यू कदम 241 9 आंतर महाविद्यालयीन क्रीडा स्पर्धेमधील महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या सहभागाचा अभ्यास 244		श्री. मिल्लकार्जुन भालचंद्र पाटील आणि डॉ. अनिल गहिनीनाथ कांबळे	
5 अध्यापक महाविद्यालयातील प्रशिक्षणार्थींना कृतिसंशोधन आराखडा तयार करताना येणाऱ्या समस्यांचा अभ्यास प्राचार्य डॉ. एस. एस. गोरे आणि श्री. राहूल विष्णू मते 233 6 स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड अंतर्गत महाविद्यालयीन आंतर विद्याशाखिय संशोधने व संशोधन विस्तार कार्यविषयक उपाय : एक अभ्यास डॉ. व्यंकट काशिनाथराव कदम 235 7 पंढरपूर तालुक्यातील माध्यमिक शिक्षकांच्या भावनिक बुद्धिमत्तेचा तुलनात्मक अभ्यास सुरेश बळीराम बनसोडे 239 8 रोलर स्केटिंग हा खेळ पश्चिम महाराष्ट्रामध्ये वाढवण्यासाठी उपाययोजना व सद्यस्थितीचा चिकित्सक अभ्यास 241 प्रा. डॉ. सौ. शारदा अतिरुद्र संगावार and प्रा. महेशचंद्र अभिमन्यू कदम 244	4	Yogic Exercises – Need of 21 st Century	231
अभ्यास प्राचार्य डॉ. एस. एस. गोरे आणि श्री. राहूल विष्णू मते स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड अंतर्गत महाविद्यालयीन आंतर विद्याशाखिय संशोधने व संशोधन विस्तार कार्यविषयक उपाय : एक अभ्यास डॉ. व्यंकट काशिनाथराव कदम पंढरपूर तालुक्यातील माध्यमिक शिक्षकांच्या भावनिक बुद्धिमत्तेचा तुलनात्मक अभ्यास सुरेश बळीराम बनसोडे रोलर स्केटिंग हा खेळ पश्चिम महाराष्ट्रामध्ये वाढवण्यासाठी उपाययोजना व सद्यस्थितीचा चिकित्सक अभ्यास प्रा. डॉ. सौ. शारदा अतिरुद्र संगावार and प्रा. महेशचंद्र अभिमन्यू कदम आंतर महाविद्यालयीन क्रीडा स्पर्धेमधील महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या सहभागाचा अभ्यास 244		Mr. Pawar Dnyaneshwar Dagadu	
प्राचार्य डॉ. एस. एस. गोरे आणि श्री. राहूल विष्णू मते 6 स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड अंतर्गत महाविद्यालयीन आंतर विद्याशाखिय संशोधने व संशोधन विस्तार कार्यविषयक उपाय : एक अभ्यास डॉ. व्यंकट काशिनाथराव कदम 235 7 पंढरपूर तालुक्यातील माध्यमिक शिक्षकांच्या भावनिक बुद्धिमत्तेचा तुलनात्मक अभ्यास सुरेश बळीराम बनसोडे 239 8 रोलर स्केटिंग हा खेळ पश्चिम महाराष्ट्रामध्ये वाढवण्यासाठी उपाययोजना व सद्यस्थितीचा चिकित्सक अभ्यास प्रा. डॉ. सौ. शारदा अतिरुद्र संगावार and प्रा. महेशचंद्र अभिमन्यू कदम 241 9 आंतर महाविद्यालयीन क्रीडा स्पर्धेमधील महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या सहभागाचा अभ्यास 244	5	अध्यापक महाविद्यालयातील प्रशिक्षणार्थींना कृतिसंशोधन आराखडा तयार करताना येणाऱ्या समस्यांचा	233
6 स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड अंतर्गत महाविद्यालयीन आंतर विद्याशाखिय संशोधने व संशोधन विस्तार कार्यविषयक उपाय : एक अभ्यास डॉ. व्यंकट काशिनाथराव कदम 235 7 पंढरपूर तालुक्यातील माध्यमिक शिक्षकांच्या भावनिक बुद्धिमत्तेचा तुलनात्मक अभ्यास यरेश बळीराम बनसोडे 239 8 रोलर स्केटिंग हा खेळ पश्चिम महाराष्ट्रामध्ये वाढवण्यासाठी उपाययोजना व सद्यस्थितीचा चिकित्सक अभ्यास 241 प्रा. डॉ. सौ. शारदा अतिरुद्र संगावार and प्रा. महेशचंद्र अभिमन्यू कदम 9 अांतर महाविद्यालयीन क्रीडा स्पर्धेमधील महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या सहभागाचा अभ्यास 244		अभ्यास	
कार्यविषयक उपाय : एक अभ्यास डॉ. व्यंकट काशिनाथराव कदम 7 पंढरपूर तालुक्यातील माध्यमिक शिक्षकांच्या भाविनक बुद्धिमत्तेचा तुलनात्मक अभ्यास सुरेश बळीराम बनसोडे 8 रोलर स्केटिंग हा खेळ पश्चिम महाराष्ट्रामध्ये वाढवण्यासाठी उपाययोजना व सद्यस्थितीचा चिकित्सक अभ्यास प्रा. डॉ. सौ. शारदा अतिरुद्र संगावार and प्रा. महेशचंद्र अभिमन्यू कदम 9 आंतर महाविद्यालयीन क्रीडा स्पर्धेमधील महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या सहभागाचा अभ्यास 244		प्राचार्य डॉ. एस. एस. गोरे आणि श्री. राहूल विष्णू मते	
. डॉ. व्यंकट काशिनाथराव कदम 7 पंढरपूर तालुक्यातील माध्यमिक शिक्षकांच्या भावनिक बुद्धिमत्तेचा तुलनात्मक अभ्यास 239 सुरेश बळीराम बनसोडे 8 रोलर स्केटिंग हा खेळ पश्चिम महाराष्ट्रामध्ये वाढवण्यासाठी उपाययोजना व सद्यस्थितीचा चिकित्सक अभ्यास 241 प्रा. डॉ. सौ. शारदा अतिरुद्र संगावार and प्रा. महेशचंद्र अभिमन्यू कदम 9 आंतर महाविद्यालयीन क्रीडा स्पर्धेमधील महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या सहभागाचा अभ्यास 244	6	स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड अंतर्गत महाविद्यालयीन आंतर विद्याशाखिय संशोधने व संशोधन विस्तार	235
7 पंढरपूर तालुक्यातील माध्यमिक शिक्षकांच्या भाविनक बुद्धिमत्तेचा तुलनात्मक अभ्यास 239 8 रोलर स्केटिंग हा खेळ पश्चिम महाराष्ट्रामध्ये वाढवण्यासाठी उपाययोजना व सद्यस्थितीचा चिकित्सक अभ्यास 241 प्रा. डॉ. सौ. शारदा अतिरुद्र संगावार and प्रा. महेशचंद्र अभिमन्यू कदम 9 आंतर महाविद्यालयीन क्रीडा स्पर्धेमधील महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या सहभागाचा अभ्यास 244		कार्यविषयक उपाय : एक अभ्यास	
 सुरेश बळीराम बनसोडे 8 रोलर स्केटिंग हा खेळ पश्चिम महाराष्ट्रामध्ये वाढवण्यासाठी उपाययोजना व सद्यस्थितीचा चिकित्सक अभ्यास प्रा. डॉ. सौ. शारदा अतिरुद्र संगावार and प्रा. महेशचंद्र अभिमन्यू कदम 9 आंतर महाविद्यालयीन क्रीडा स्पर्धेमधील महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या सहभागाचा अभ्यास 244 		डॉ. व्यंकट काशिनाथराव कदम	
 सुरेश बळीराम बनसोडे 8 रोलर स्केटिंग हा खेळ पश्चिम महाराष्ट्रामध्ये वाढवण्यासाठी उपाययोजना व सद्यस्थितीचा चिकित्सक अभ्यास प्रा. डॉ. सौ. शारदा अतिरुद्र संगावार and प्रा. महेशचंद्र अभिमन्यू कदम 9 आंतर महाविद्यालयीन क्रीडा स्पर्धेमधील महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या सहभागाचा अभ्यास 244 	7	पंढरपुर तालुक्यातील माध्यमिक शिक्षकांच्या भावनिक बृद्धिमत्तेचा तुलनात्मक अभ्यास	239
8 रोलर स्केटिंग हा खेळ पश्चिम महाराष्ट्रामध्ये वाढवण्यासाठी उपाययोजना व सद्यस्थितीचा चिकित्सक अभ्यास प्रा. डॉ. सौ. शारदा अतिरुद्र संगावार and प्रा. महेशचंद्र अभिमन्यू कदम 9 आंतर महाविद्यालयीन क्रीडा स्पर्धेमधील महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या सहभागाचा अभ्यास 241 242		., ,	
9 आंतर महाविद्यालयीन क्रीडा स्पर्धेमधील महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या सहभागाचा अभ्यास 244	8		241
		*	
श्री. महादेव सदाशिव वाघमारे आणि प्रा. डॉ. अनिल गहिनीनाथ कांबळे	9	·	244
		श्री. महादेव सदाशिव वाघमारे आणि प्रा. डॉ. अनिल गहिनीनाथ कांबळे	

10	शिक्षक शिक्षण महाविद्यालयातील विद्यार्थी-शिक्षकांना ऑनलाईन पाठ घेताना येणाऱ्या अडचर्णीचा अभ्यास <i>डॉ. राठोड लाजवंती ईश्वरलाल</i>	246
11	Effect of Tri-Method Training Programme on Strength Endurance among Amateur	249
	Badminton Players Jayakumar. M and Dr. George Abraham	
12	Physical Education - An Awareness to the Society	253
	Prof. Dr. Mohite Bapu Chandrahar	
13	Body Mass Index of Coal Mine Workers among Damini Colliery in Shahdol District	255
	Madhya Pradesh, India	
	Pragya Duhey and A. N. Sharma	
14	Effect of Internship Programme on the Student Teachers' Perception	256
	Dr. Bamane Lata Vishnu	
15	A Comparative Study of Sports Mental Toughness between Sports Players Performing and	259
	Not Performing Additional Fitness Activity from Goa	
	Mr. Avidh A. Morajkar	
16	Grit, Suicidal Ideation and Personality among Students from Professional and Non-	262
	Professional Courses	
	Ms. Rupali Nawale	
17	समावेशक शिक्षण गुणवत्ता वाढीसाठी काळाची गरज	268
	श्री. परमेश्वर अनंता नाईकनवरे	
18	Importance of Mallakhamb in Health Education	270
	Bhupendra Ramdas Malpure	
19	Relationship between Achievement Motivation and Self-Efficacy among Adolescent	275
	Dr. Sarjerao Pandurang Chavan	
20	Emotional Intelligence among Elementary Pre-Service Student-Teachers of District	278
	Institute of Education and Training, Aizawl	
	R. Malsawmtluangi and Dr. Sweta Dvivedi	
21	Achievement of Class-V Students in Different Mathematical Skills/Abilities	282
	Chandra Kanta Giri and Dr. I. P. Gowramma	
22	कृषीभूषण डॉ. चंद्रशेखर भडसावळे यांचे SRT एक काळाची गरज!	289
	श्री. रूपेश भागुराम तांबे	
23	पुणे शहर व पुणे ग्रामीण महाविद्यालयातील शारीरिक शिक्षण संचालकाचा आरोग्य दर्शकाचा तुलनात्मक	292
	अभ्यास	
	आण्णा दिलीप मोहिते व डॉ. प्रदीप देशमुख	
24	A Study of Total Quality Management of Colleges of Education in Relation to Job	302
	Satisfaction of Teacher Educators	
	Dr. A. V. Karabasanagoudra	
25	Attitude towards Web Based Learningamong Secondary Students	309
	Mrs. Geeta S. Dayannavar and Dr. A.V.Karabasanagoudra	
26	पूर्व सेवा शारीरिक शिक्षण शिक्षक: जन सांख्यिकीय वैशिष्ट्ये व बी.पी.एड. अभ्यासक्रमा दरम्यानचे कार्यमान यांचा	314
	विश्लेषणात्मक अभ्यास	

27	कोरोना काळामध्ये बी. एड्. अभ्यासक्रमातील अध्यापन कौशल्यवृध्दी प्रात्यक्षिक कार्यपूर्ती ऑनलाईन पध्दतीने करताना	319
	२१ व्या शतकातील कौशल्य विकसन निर्मितीचा अभ्यास	
	डॉ. पांढरे विद्युलता ज्ञानेश्वर आणि श्रीमती. जोगदनकर सुनिता	
28	बार्शी तालुक्यातील माध्यमिक स्तरावर गणित विषयाचे शैक्षणिक तंत्रज्ञानाद्वारे अध्यापन करताना येणाऱ्या समस्यांचा	323
	चिकित्सक अभ्यास	
	जयश्री सुग्रीव पिंपरकर	
29	Effect of Selected Yogic Asanas and Pranayams on Self Confidence of People	326
	Dr. Ramhari Shivaji Nagtilak	
30	ग्रामीण भागातील माध्यमिक स्तरावरील विद्यार्थ्यांना विज्ञान विषयामध्ये येणाऱ्या समस्यांचा चिकित्सक अभ्यास	329
	डॉ. शशिकांत लक्ष्मण तांबे	
31	To Study The Effectivness of Yoga Training on Mental and Physical Development of	331
	Students from Shri. Shivaji Mahavidyalaya	
	Dr. V. S. Nimbalkar	
32	Stuy of Women Empowerment Cell for Women Empowerment Development in D.T.Ed.	334
	Trenee Teachers	
	Prof. Smita Survase	
33	Use of Re-engineering Library Services in Digital Era	336
	Prof. Gavali A. B.	
34	उच्च शिक्षणातील प्रगत संशोधनाची दिशा	339
	डॉ. राजशेखर हिरेमट	
35	Best Research Paper Award	342

National Conference

on

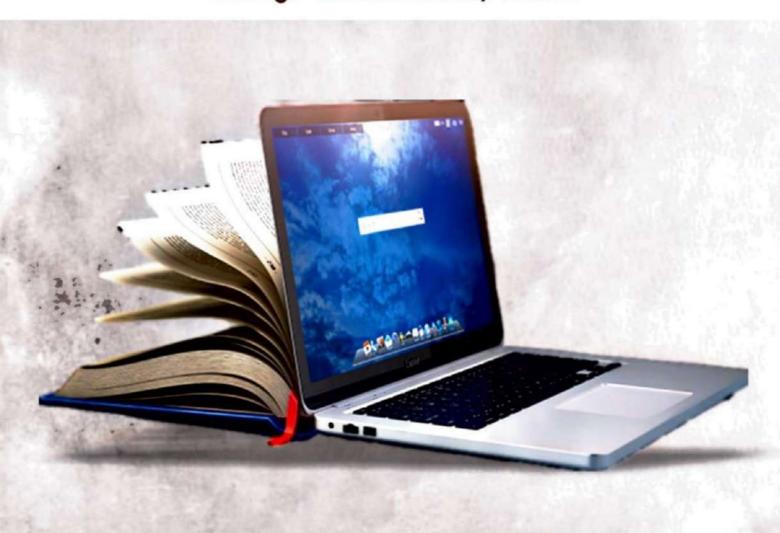
"Integration of ICT in Higher Education"

4th January, 2020

Organized by

Shri Shivaji Shikshan Prasarak Mandal, Barshi's

College of Education, Barshi

One Day National Conference

"Integration of ICT in Higher Education"

4th January, 2020

Organized by

Shri Shivaji Shikshan Prasarak Mandal's College of Education, Barshi

EDITORIAL BOARD CHIEF EDITOR

Prin. Dr. S. S. Gore

EDITORS

Dr. M. S. Disale

Dr. P. A. Patil

CO -EDITORS

Dr. A. G. Kamble

Dr. M. V. Mate

Dr. S. M. Landage Dr. S. D. Bhilegaonkar

Dr. V. P. Shikhare

Mr. G. S. Fartade

MEMBERS

Mr. B. T. Gund

Mrs. S. S. Survase

Dr. G. R. Gaikwad

Dr. S. S. Markad

Shri S. A. Sawale

Dr. R. A. Furade

Mr. P. P. Narale

Dr. L. I. Rathod

Mr. S. L. Jadhav (Lib)

One Day National Conference on "Integration of ICT in Higher Education"

4th January, 2020

Organized by Shri Shivaji Shikshan Prasarak Mandal's (College of Education, Barshi)

· Published by:

Wizcraft Publications & Distribution,

129/498, Vasant Vihar, Solapur - 413 001, Maharashtra, India

(Cell: 09637335551 / 07020828552 Website: www.contemporaryresearchindia.net/wizcraft.html)

· Printed by:

Palavi Printers, 129/498, Vasant Vihar, Solapur - 413 001, Maharashtra, India

- Year of Publication: January, 2020
- ISBN 978-93-89488-21-0
- Copyright: All the rights are reserved to the committee.
- Cover Design: Deepak Nanaware

No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopy, recording, or any information storage and retrieval system, without permission on writing from the Authors.

Integration of ICT in Higher Education

पत्ता-३८०१, राऊत चाळ, अरणगांव रोड, वार्शी 🖀 :(०२१८४) २२१८११, मो.१८५०३३३३८८

जा.क. MLA/RR/10/2020

दि. 03/01/2020

શુમસંદેશ

शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, बार्शी येथे शनिवार दिनांक ४ जानेवारी २०२० रोजी आयोजित एकदिवसीय 'राष्ट्रीय परिषदेस' बार्शी विधानसभा मतदारसंघाचा लोकप्रतिनिधी म्हणून माझ्या हार्दिक शुभेच्छा!

कर्मवीर डॉ. मामासाहेब जगदाळे यांच्या समाजकार्याचा वसा घेऊनच आपण सर्वजण बार्शी शहर व परिसर समृध्द करण्याचा प्रयत्न करीत आहोत उच्च शिक्षणातून जीवनाभिमुख, अद्ययावत, तंत्रज्ञानाधारीत शिक्षण देऊन राष्ट्रीय विकास साधला जावा. शिक्षणातील गुणवत्तापुर्ण विकास साधण्यासाठी नाविन्यपूर्ण संशोधन करावे अशी अपेक्षा या निमित्ताने करतो.

शुभेच्छासह !!

आपला,

(राजेंद्र वि. राऊत)

Integration of ICT in Higher Education

अंड. असिफ अ.गन्नी तांबोळी

B.A.(Hon.), LL.B., D.L.L. & L.W.

बाशीं नगरपरिषद, बाशीं Mo. 8007081111

ऑफीस : ३५८४ राऊळ गही, बार्शी. जि. सोलापूर

जा.क्र. अध्यक्ष/भांडार 95

दि. 03/01/2020

શુમસંદેશ

आपल्या महाविद्यालयात दिनांक शनिवार ४ जानेवारी २०२० रोजी आयोजित केलेल्या एकदिवसीय 'राष्ट्रीय परिषदेस' माझ्या व बार्शी नगरपरिषदेच्या वतीने हार्दिक शुभेच्छा देतो.

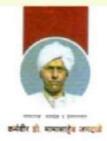
माहिती संप्रेषण तंत्रज्ञानाचे उच्च शिक्षणातील एकात्मिकरण हा अत्यंत ज्वलंत विषय उत्कृष्ठ असून परिषदेच्या शोध निबंध व चिंतन, लेखन यामधून नवीन वैचारिक दिशा आपणा सर्वांना नक्कीच प्राप्त होईल.

शुभेच्छासह.....

आपला

(ॲड. आसिफ अ. गन्नी तांबोळी)

Integration of ICT in Higher Education

एकनेका साह्य करू । अवधे धरू सुपंध ।।

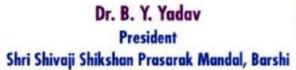
श्री शिवाजी शिक्षण प्रसारक मंडळ, वार्शी

मुख्य कार्यालय,

कर्मवीर नगर, बाशीं, जि. सोलापूर - 413 411

फोन : 02184 - 222161, 220307 फॅक्स् : 02184 - 222161 www.sspmbarshi.org. | Email: ssspmbarshi@gmail.com

MESSAGE

It gives me an immense pleasure to state that Shri Shivaji Shikshan Prasarak Mandal's College of Education, Barshi is goring to organize one-day Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University, Solapur sponsored National Conference on "Integration of ICT in Higher Education" on 4th January, 2020.

There is an urgent need to reshape the role of higher education for the development of society. Higher education provides an opportunity to the learners to explore the diversity of perspectives. It provides a multidimensional approach of learning. Integration of ICT in Pedagogy, Integration of ICT in Learning, Integration of ICT in Research, Integration of ICT for Curriculum Development, Use of ICT for assessment and evaluation, Role of SWAYAM for Empowering in Higher Education are the subthemes concerned with Integration of ICT in Higher Education. The faculty recharge programs must be conducted to make faculty up-to-date. So the theme selected for the national conference is highly relevant at the present setup.

I cordially welcome all the dignitaries, experts, delegates, research scholars and teachers on behalf of Shri Shivaji Shikshan Prasarak Mandal, Barshi. I wish the conference all success.

Dr. B. Y. Yadav

Integration of ICT in Higher Education

एकमेका साह्य करू । अवधे धरू सुपंध ।।

श्री शिवाजी शिक्षण प्रसारक मंडळ, बार्शी मुख्य कार्यालय,

कर्मवीर नगर, बाशीं, जि. सोलापूर - 413 411

फोन : 02184 - 222161, 220307 फॅक्स् : 02184 - 222161 www. sspmbarshi.org. | Email: ssspmbarshi@gmail.com

શુમસંદેશ

श्री शिवाजी शिक्षण प्रसारक मंडळ, बार्शी संचलित शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, बार्शी आणि पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर यांच्या संयुक्त विद्यमाने शनिवार दिनांक ४ जानेवारी, २०२० रोजी आयोजित एकदिवसीय 'राष्ट्रीय परिषदेस' माझ्या वतीने हार्दिक शुभेच्छा देतो.

कर्मवीर डॉ. मामासाहेब जगदाळे यांचे शैक्षणिक विचार संक्रमित करण्यासाठी ही परिषद अत्यंत उपयुक्त आहे. या परिषदेतून 'माहिती संप्रेषण तंत्रज्ञानाचे उच्च शिक्षणातील एकात्मिकरण' या मुख्य विषयावर चिंतन केले जाणार आहे.

या परिषदेमध्ये सहभागी होणाऱ्या सर्व साधन व्यक्ती, तज्ज्ञ व्यक्ती, तज्ज्ञ मार्गदर्शक, प्राध्यापक, संशोधक आदींना श्री शिवाजी शिक्षण प्रसारक मंडळाच्या जनरल सेक्रेटरी या नात्याने शुभेच्छा सर्वांना पुनश्च: हार्दिक शुभेच्छा!

शुभेच्छासह.....

आपला

श्री. विष्णू संभाजी पाटील

जनरल सेक्रेटरी

श्री शिवाजी शिक्षण प्रसारक मंडळ, वार्शी

Organized by

MESSAGE

Dr. S. S. Gore Principal, College of Education, Barshi

It is a great pleasure to state that Shri Shivaji Shikshan Prasarak Mandal's College of Education, Barshi is organizing One day national conference on "Integration of ICT in Higher Education" in collaboration with PAH Solapur University, Solapur on 4th January, 2020.

Information and Communication Technology is an extensive concept in the field of education it include storage, retrieve, manipulate, transmit or receive information electronically in a digital form. ICT provides more opportunities for students and teacher to communicate. It helps to enhance the quality in teaching in learning process it allows to reach to the target with more effective ICT is a platform to improve various areas in the field of teacher education. Learning, Pedagogy, Researches, Assesment and Evaluation, Training Programs are the areas to discuss in teacher education. So the theme of the national conference is highly relevant. The resource persons and guest speakers such as Dr.Sunita Magare (University of Mumbai), Prin.Dr.Pradeep Arora (Meerat, UP) accepted our invitation and are going to deliver valuable guidance in their concerned fields to the research scholars. I am very thankful to Hon'ble Vice Chancellor Dr.Mrunalini Fadanvis Madam, Hon'ble IC Pro. Vice Chancellor Dr. Vikas Kadam, Hon'ble Registrar Dr. Vikas Ghute and university authorities for providing moral support to conduct such an event. I express gratitude to the president of our institution Hon'ble Dr.B.Y.Yadav, Vice President Mr.N.N.Jagdale, General Secretary Hon'ble Shri. V.S. Patil, Joint Secretary Hon'ble Mr.P.T. Patil, Treasurer Hon'ble Prof.D.S.Revadkar and all members of institution for their valuable guidance, cooperation and support. I invite all Principals, Guest speakers, Delegates, Research Scholars and Teachers to participate in the national conference.

Dr. S. S. Gore

Integration of ICT in Higher Education

MESSAGE

It is the matter of an immense pleasure to state that Shri Shivaji Shikshan Prasarak Mandal's College of Education, Barshi is organizing PAH Solapur University, Solapur Sponsored One day national conference on "Integration of ICT in Higher Education" on 4th January, 2020. Education is the basic need of human being. Higher Education is an important aspect for individual development. The education in 21st century has great impact of globalization and digitalization. Digital schools are the new resources for quality education. There is an urgent need to stress for improvement in the quality of higher education. There should be willingness to introduce and practice digital classroom in education. It requires quality infrastructure, reformed curriculum, multimedia technology and social networking in the field of higher education. As a result, we have picked up the theme 'Integration of ICT in Higher Education' to enhance the quality of higher education. The resource persons and guest speakers such as Dr.Sunita Magare (University of Mumbai), Prin.Dr.Pradeep Arora (Meerat, UP) accepted our invitation and are going to deliver valuable guidance in their concerned fields to the research scholars. It is the platform to introduce the various aspects of higher education with respect to information and communication technology to the research scholars. It gives me an immense pleasure to point out that we got overwhelming response (70) papers) about the scholarly thoughts and views by the research scholars and teachers. We appreciate their valuable and intellectual support. We hope to receive the same in future. We are going to publish these scholarly papers in the form of peer reviewed ISSN Journal. I am very thankful to the respected authorities of PAH Solapur University, Solapur for their support. I am grateful to our Chief Patron Hon'ble Dr.B.Y.Yadav (President- Shri Shivaji Shikshan Prasarak Mandal, Barshi), Patron Hon'ble Shri. V.S. Patil (General Secretary-Shri Shivaji Shikshan Prasarak Mandal, Barshi) and management for their encouragement and moral support. I extend my thanks to the resource persons, eminent scholars and teachers for their active participation in the conference. I am very thankful to Principal Dr.S.S.Gore, teaching and non teaching staffs, students and all well wishers for the cooperation. I hope that the entire participants will enjoy this national conference.

Dr. M. S. Disale

INDEX

Sr. No.	Particulars	Page no.
	KEY NOTE ADDRESS	
	Integration of ICT in Higher Education Dr. Sunita Magre	i
	PAPERS	
1	Study of E-Learning for Pedagogy of Geography in Teacher Education Principal Dr. S. S. Gore	1
2	Virtual Field Trips: An Innovative Way of Integrations of ICT in Teacher Education Dr. Mahadeo Sadashiv Disale	3
3	Development of Softball Skills for B.P.Ed. Student-Teachers Prof. Bharat Tukaram Gund	8
4	Effectiveness of Multimedia Instructional System for Teaching Science at Secondary Level Students Dr. V. P. Shikhare	11
5	Integration of ICT in Learning Spoken English Dr. Mahadeo Vishnu Mate	15
6	बी. एड. प्रशिक्षणार्थींना मार्गदर्शन व समुपदेशन या विषयाच्या अध्ययनात माहिती तंत्रज्ञानाच्या वापरात येण्याऱ्या समस्यांचा अभ्यास प्रा. डॉ. रविराज अच्युत फुरडे	19
7	Impact of Information and Communication Technology on Library Services Mr. Gavali A. B.	22
8	Use of ICT in Teacher Education Survase Anand Vitthal	25
9	अध्यापनशास्त्रामध्ये माहिती संप्रेषण व तंत्रविज्ञानाचे एकत्रिकरण <i>डॉ. राजशेखर हिरेमठ</i>	28
10	Role of Swayam in Professional Development Dr. Manisha D. Asore and Samadhan R. Gadhave	32
11	Use of ICT for Assessment and Evaluation Dr. Anand D. Shinde	35
12	Integration of ICT in Pedagogy Enhancing The Skill of Preparing Diagrams of Biology Among High School Students Dr. Mugdha Sangelkar	38
13	अध्ययन अध्यापन प्रकियेत आय.सी.टी.चा उपयोग डॉ. झेंडे सुखदेव सिताराम	46
14	Role of Information Communication Technology in Research Mr. Tiparse M. D.	48
15	Information and Communication Technology in Higher Education in India: Challenges and Opportunities Dr. A. S. Karade	51
16	Integration of ICT in Research Dr. Mugdha P. Sangelkar	54
17	A Critical Study of New Education Policy 2019: Changes, Challenges and Opportunities for B.Ed. Colleges in Goa Mr. Ratnadeep N. Khade and Dr. Sachin D. Salgar	61
18	Skype : An Innovative Tool in Language Pedagogy Mr. Umesh Dhanaji Salgar	66

19	Gandhian Aspect of Higher Education and ICTs as a Means of Quality Education, with Major Challenges Avanish Kumar	71
20	इंटरनेटचे शैक्षणिक उपयोग (Use of Internet in Education) डॉ. गणपती रामहरी वाघमोडे	75
21	A Study of The Use of ICT in The Teaching-Learning Process in Secondary and Senior Secondary Schools Dr. Jadal M. M.	77
22	The Effective Use of ICT for Teaching- Learning Process Dr. Sharad B. Ingawale	82
23	Integration of ICT in Learning डॉ. सर्जेराव पांडुरंग चव्हाण	86
24	Use of Information Communication Technologies in Higher Education Mr. Gund K. D.	89
25	Use of ICT in Secondary Schools Teachers Dr. Tarsing Naik	91
26	Role of ICT's in The Digital Era Mr. Kulkarni Rahul Hanmant	95
27	Benefits of Using Mobile Apps in Teaching Learning Bhoye Chandrakant M.	100
28	Web 2.0 Tools: An Innovative Techniques for B.Ed. Teacher Trainees Dr. Seema Bharamu Marje and Monali Arvind Dhone	102
29	Use of Information Communication Technology Teacher Education Dr. Mahadeo Sadashiv Disale and Shri. Ramchandra Ganpat Waste	108
30	अध्ययन अध्यापनातील नाविन्यपुर्ण माहिती संप्रेषण तंत्रज्ञान साधनांचे एकात्मिकरण डॉ. परमेश्वर अभंगराव पाटील	113
31	A Study of The Perceived Usefulness of Social Networking Among Higher Secondary School Students in Solapur District Dr. Rashmi Kulkarni	116
32	Integration of ICT in Learning Mr. Sahebgouda Bhimaraya Patil	119
33	Role of Library Professionals in Digital Era Jadhav Sunil Lahu	124
34	माध्यमिक स्तरावर मराठी विषय अध्यापनासाठी माहिती संप्रेषण तंत्रज्ञान साधनाच्या परिणामकारकतेचा अभ्यास प्रा. डॉ. एम एस डिसले आणि श्री बालाजी शाहू शेळके	128
35	Multiple Use of ICT in Evaluation A New Perspective Shri. Hegade Navnath Dharmaji	131
36	ई-साहित्य (E-Content) निर्मिती - काळाजी गरज विद्या गोवर्धन घोलप	136
37	Use of ICT in Learning Geography Shri. Mhaske Dattatraya Audumbar	138
38	Library Consortia: Integration of ICT in Library Resource Sharing Mr. Yadav R. D.	140
39	इयत्ता सहावीच्या विज्ञान विषयाचे अध्यापन करताना पारंपारिक अध्यापन पध्दती व संगणक आधारित अध्यापन पध्दती यांचा तुलनात्मक अभ्यास श्रीमती सुलक्षणा किसनराव भरगंडे	143

40	इयत्ता नववीच्या विदयार्थ्यांमध्ये इतिहास विषयातील अभिरूची विकसनासाठी संगणक आधारित कार्यक्रमाचे विकसन : एक अभ्यास अ. तय्यब साहेबलाल शेख	146
41	Use of Information Communication Technology in Legal Profession Ratnadeep Y. Sonkamble	149
42	संशोधनामध्ये संगणकाचा उपयोग डॉ. शशिकांत लक्ष्मण तांबे	151
43	Integration of ICT for Improving Quality Gaps of Teachers Education Dr. Bamane Lata Vishnu	153
44	इतिहास अध्यापनात व्याख्यान पद्धती व संगणक सहाय्यीत अनुदेशनयांच्या अध्यापनाचा तुलनात्मकअभ्यास श्री. दत्तात्रय रामचंद्र खपाले	156
45	अध्यापन परिणामकारक शास्त्र अभ्यसासाठी उपयुक्त दृक साधनांचा वापर श्री. वाघमोडे प्रवीण जगन्नाथ	159
46	Role of ICT in Assessment And Evaluation Mittha M. S.	161
47	Challenges of ICT in Teaching Learning Prof. Anil Kisan Karwar	164
48	Application of ICT in Higher Education System, Advantages and Disadvantages Mahadevi Pandurang Shikare	169
49	Effective Use of ICT in Mathematics Pedagogy by Student Teacher Dr. Kisan Jijaba Shinde	172
50	प्राथमिक स्तरावर इंग्रजी विषयाच्या अध्यापनात संगणक सहाय्यीत अध्यापन पध्दतीच्या परिणामकारकतेचा अभ्यास डॉ. सतीश गजेंद्र शिंदे	176
51	A Study of Personality Scale Lie-Scale Between B.Ed and B.Ped Students in Marathwada Mr. Shashikant Devidas Gadhave and Dr. A. S. Bhatt	178
52	Development of Multimedia E-Book in Teaching Geographical Concepts at Secondary Level Dr. Vilas B. Bandgar and Dr. Vishnu P. Shikhare	180
53	उपन्यास विधा और शिक्षा समस्या डॉ. सुबाव नामदेव जाधव	184
54	Research with Technology: Effectiveness of Integration of ICT in Research S. G. Patil, Dr. V. P. Shikhare and N. A. Patel	185
55	"माध्यमिक शाळांमधील माहिती तंत्रज्ञान साधनांच्या वापराबाबत अडचणींचा शोध - एक अभ्यास" डॉ. विलास उमराश काळे	190
56	आजच्या युगातील ICT चा वापर आणि बदलते स्वरूप काळाची गरज Patil Savita Vasantrao	192
57	A Study of Self Finance School in Solapur District Mr. Sarfraj Haji Hamid Khatib	197
58	Integration of ICT in Yoga Practices Mr. Sharad Arun Sawale	199
59	Integration of ICT in Physical Education Dr. A. G. Kamble	202
60	Integration of ICT in Secondary Education Shivkanya Nivruttirao Kaderkar	204
61	शारीरिक शिक्षण अध्यायन अध्यापण प्रकियेत आय.सी.टी.चा उपयोग <i>डॉ अनिल कांबळे</i>	207

ISSN 2231-2137

CONTEMPORARY RESEARCH IN INDIA

A Peer-Reviewed Multi-Disciplinary International Journal

UGC Approved Journal No. 62441, NAAS Score 2018: 3.23

Impact Factor 2016: 0.956 (GIF)

SPECIAL ISSUE: 11th March, 2018

National Conference

on

"Challenges and Opportunities in Higher Education"

Organised by

Shri Shivai Shikshan Prasarak Mandal, Barshi's

College of Education, Barshi

ISSN 2231-2137

CONTEMPORARY RESEARCH IN INDIA

A Peer-Reviewed Multi-Disciplinary International Journal UGC Approved Journal No. 62441, NAAS Score 2018 : 3.23, Impact Factor 2016 : 0.956 (GIF)

129/498, Vasant Vihar, Near Old Pune Naka, Solapur-413001 (Maharashtra, India) e-mail: researchspectrum@gmail.com, wizcraftpublication@gmail.com, deepak_nanaware2003@yahoo.com Cell: 09637335551, 07020828552

EDITORIAL BOARD CHIEF EDITOR

Prin. Dr. S. S. Gore

EXECUTIVE EDITORS

Dr. M. S. Disale Dr. P. A. Patil

CO -EDITORS

Dr. S. M. Landage
Dr. S. D. Bhilegaonkar
Dr. A. G. Kamble
Dr. V. P. Shikhar
Dr. M. V. Mate
Mr. G. S. Fartade

MEMBERS

Mr. B. T. Gund
Dr. R. A. Furade
Mrs. S. S. Survase
Mr. P. P. Narale
Dr. G. R. Gaikwad
Dr. L. I. Rathod
Dr. S. S. Markad
Dr. H. K. Baraskar
Mr. V. S. Vibhute
Mr. S. L. Jadhav (Lib)

Organised by

Shri Shivai Shikshan Prasarak Mandal, Barshi's

College of Education, Barshi

ॲड्. दिलीप सोपल आमदार, बार्शी.

શુમસંદેશ

शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, बार्शी येथे रविवार दि. ११ मार्च २०१८ रोजी आयोजित एकदिवसीय 'राष्ट्रीय परिषदेस' बार्शी विधानसभा मतदार संघातील लोकप्रतिनिधी म्हणून माझ्या हार्दिक शुभेच्छा!

कर्मवीर डॉ. मामासाहेब जगदाळे यांच्या समाजकार्याचा वसा घेऊनच आपण सर्वजण बार्शी व परिसर समृध्द करण्याचा प्रयत्न करीत आहोत. शिक्षणातील गुणवत्तापूर्ण विकास साधण्यासाठी नाविण्यपूर्ण संशोधन करावे अशी अपेक्षा या निमित्ताने करतो.

शुभेच्छासह !!

ॲंड्. दिलीप सोपल आमदार, बार्शी

निवास :- 'सोपल बंगला', आगळगांव रोड, बार्शी. जि. सोलापूर. 🎏 (०२१८४) २२३२६३ 'त्रिवेणी' वैभव सिनेमा समोर, हडपसर, पुणे.

🕾 : 🕸 ऑफीस : राऊळ गही, बार्शी. जि.सोलापूर.

શુમસંदेश

राष्ट्रीय संशोधन परिषदेस हार्दिक शुभेच्छा

आपल्या महाविद्यालयात दिनांक ११ मार्च, २०१८ रोजी आयोजित केलेल्या एकदिवसीय राष्ट्रीय परिषदेस माझ्या व बार्शी नगरपरिषदेच्या वतीने हार्दिक शुभेच्छा देतो.

उच्च शिक्षणातील संधी व आव्हाने हा अत्यंत ज्वलंत विषय उत्कृष्ठ असून परिषदेच्या शोध निबंध व चिंतन, लेखन यामधून नवीन वैचारिक दिशा आपणा सर्वांना नक्कीच प्राप्त होईल.

शुभेच्छेसह...

आपला

ॲड. आसिफ अ. गन्नी तांबोळी नगराध्यक्ष, बार्शी नगरपरिषद, बार्शी

MESSAGE

Dr. B. Y. Yadhav
President
Shri Shivaji Shikshan Prasarak Mandal, Barshi

It gives me an immense pleasure to know that Shri Shivaji Shikshan Prasarak Mandal's College of Education, Barshi is going to organize one-day Solapur University, Solapur sponsored National Conference on "Challenges and Opportunities in Higher Education" on 11th March, 2018.

There is an urgent need to reshape the role of higher education for the development of society. Higher education provides an opportunity to the learners to explore the diversity of perspectives. It provides a multidimensional approach of learning. Teacher Education Programme, Physical Education Programme, Researches, Interdisciplinary approach, evaluation system are the sub-themes concerned with challenges and opportunities in Higher Education. The faculty recharge programs must be conducted to make faculty up-to-date. So the theme selected for the national conference is highly relevant at the present setup.

I cordially welcome all the dignitaries, experts, delegates, research scholars and teachers on behalf of Shri Shivaji Shikshan Prasarak Mandal, Barshi. I wish the conference all success.

Dr. B. Y. Yadhav

🕿 (०२१८४) २२०३०७, २२२१६१

।। एकमेका साह्य करूं । अवधे धुरू सुपंथ ।।

श्री शिवाजी शिक्षण प्रसारक मंड<mark>ळ, बा</mark>र्शी.

जि. सोलापूर.

संस्थापक :- शिक्षणमहर्षि कै. कर्मवीर डॉ. मामासाहेब जगदाळे (डी. लिट.)

जावक नंबर:-

दिनांक: **अ MAR** 2018

શુમસંદેશ

श्री. जयकुमार चतुर्भुज शितोळे जनरल सेक्रेटरी श्री शिवाजी शिक्षण प्रसारक मंडळ. बार्शी

श्री शिवाजी शिक्षण प्रसारक मंडळ, बार्शी संचलित शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, बार्शी आणि सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर यांच्या संयुक्त विद्यमाने रविवार दिनांक ११ मार्च, २०१८ रोजी आयोजित एकदिवसीय परिषदेला माझ्या वतीने हार्दिक शुभेच्छा देतो.

कर्मवीर डॉ. मामासाहेब जगदाळे यांचे शैक्षणिक विचार संक्रमित करण्यासाठी ही परिषद अत्यंत उपयुक्त आहे. या परिषदेतून उच्च शिक्षणातील आव्हाने आणि संधी या मुख्य विषयावर चिंतन केले जाणार आहे. भविष्याभिमुख राष्ट्रविकास जडणघडणीत हे संशोधन महत्त्वपूर्ण आहे.

या परिषदेमध्ये सहभागी होणाऱ्या सर्व साधन व्यक्ती, तज्ज्ञव्यक्ती, तज्ज्ञ मार्गदर्शक, प्राध्यापक, संशोधक आदीना श्री शिवाजी शिक्षण प्रसारक मंडळाच्या जनरल सेक्रेटरी या नात्याने सर्वांना पुनश्च हार्दिक शुभेच्छा!

शुभेच्छांसह...

आपला

श्री. जयकुमार चतुर्भुज शितोळे

Organized by

माजी प्राचार्य -

- कर्मवीर मामासाहेब जगदाळे महाविद्यालय, वाशी,
 जि. उस्मानाबाद.
- शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, बार्शी, जि. सोलापूर.
- श्री शिवाजी महाविद्यालय, बार्शी, जि. सोलापूर.

डॉ. चंद्रकांत शंकर मोरे

Dr. Chandrankant Shankar More

B.Sc. (Hons.) M.A., M.Ed., Ph.D. (Education) अनुशंकर', महात्मा गांधी नगर, बार्शी - ४१३ ४११, जि. सोलापूर

'Anushankar', Mahatma Gandhi Nagar,

Barshi - 413 411, Dist. Solapur (Mah.) ph. 02184 - 224224. Cell: 9325532508

E mail : prindrmore@rediffmail.com

શુમસંदेश

॥ श्रद्धावान लभते ज्ञानम् ॥

प्राचार्य डॉ. एस. एस. गोरे आणि त्यांचे सहकारी यांच्या नेतृत्वाखाली सुवर्ण भरारी घेतलेल्या बर्शीच्या शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयात उच्च शिक्षण: आव्हाने व संधी या ज्वलंत विषयावर राष्ट्रीय स्तरावर परिसंवाद दि. ११ मार्च २०१८ रोजी आहे, ही आनंदाची अन् विशेष उल्लेखनीय बाब आहे.

आमचे हे महाविद्यालय प्रारंभापासून म्हणजेच सन १९६६ पासून विद्यापीठ स्तरावर शैक्षणिक प्रयोगशाळा तसेच शैक्षणिक संशोधनाचे केंद्र बनले आहे. नवीन शैक्षणिक प्रवाहांची चर्चासत्रे, कार्यशाळा व परिसंवाद या महाविद्यालयात झाली आहेत. हे कार्य नव्यादमाचे आमचे प्राचार्य व प्राध्यापक सातत्याने करीत आहेत, याचा सार्थ अभिमान आहे.

विकसनशील आपल्या देशाला विकसितमध्ये परावर्तित करणे हे आपले सर्वांचे स्वप्न आहे. ते सात्यात उतरविण्यासाठी उच्च शिक्षण महत्त्वपूर्ण आहे. उच्च शिक्षण संदर्भात आव्हानांना सामोरे जाणे गरजेचे आहे. उच्च शिक्षणाचा जीवनाभिमुख अभ्यासक्रम त्यासाठी उपलब्ध होणारी विद्यार्थी संख्या, अध्ययन, अध्यापन, संशोधन, मानवी संसाधने, भौतिक सुविधा, जागतिकीकरणाच्या युगांत गुणवत्ता विकास, शासकीय धोरण, विविध संधी आणि सेवेची सुविधा इत्यादी अनेक प्रश्नांवर या परिसंवादात साधक बाधक चर्चा व्हावी व ती आपल्या देशाच्या शैक्षणिक धोरणात दिशादर्शक ठरावी. ही अपेक्षा!

सदर परिसंवादास माझ्या हार्दिक शुभेच्छा!

।। शुभम् भवतु ।।

प्राचार्य, डॉ. चद्रकांत मोरे सेवानिवृत्त शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, बार्शी

PRINCIPAL'S DESK

Dr. S. S. Gore
Principal
College of Education, Barshi

It is an immense pleasure for us to invite and welcome you in one day National Conference on "Challenges and Opportunities in Higher Education" to be held on 11th March, 2018 organized by Shri Shivaji Shikshan Prasarak Mandal's College of Education, Barshi in collaboration with Solapur University, Solapur.

Karmveer Dr.Mamasaheb Jagdale worked wholeheartedly throughout his life for the common and poor people in rural area. Dr.Mamasaheb started Shivaji Boarding at Barshi in 1934 to provide hostel and educational facilities for the children of farmers. Shivaji Boarding was converted into Shri Shivaji Shikshan Prasarak Mandal, Barshi. The Mandal is running various institutes in the field of educational and social life. College of Education, Barshi was established on 20th June, 1966 to prepare best and skilled teachers to conduct innovative experiments in the field of education. I am very happy to share that we have celebrated the Golden Jubilee of our college. It is a great and successful tradition of our college that we try to provide a best platform for the energetic and dynamic research scholars to conduct innovative practices in the field of education. The organization of such a National Conference is one of the unique events.

The present National Conference is organized to focus on the challenges and opportunities in higher education. The 2016 National Policy on Education has brought drastic changes in higher education. The focus of it is on improving the quality of education and restoring its credibility. The challenge stated by the National Policy is that many graduate and post graduate students do not get jobs in their respective fields even after spending several years in acquiring higher education. There is also a shortage of skilled manpower in various fields of life. The availability of quality teachers has emerged as a major constraint. It has stated that there is a need to ensure that competent and motivated teachers enter the profession. India needs new centers for excellence in the field of higher education. It will pave the way for India to host major research and innovation initiatives. So the theme of the conference is appropriate in such circumstances.

I extend my heartiest and sincere thanks to all the Hon'ble Authorities, Dignitaries and Members of Shri Shivaji Shikshan Prasarak Mandal, Barshi and Solapur Univesity, Solapur. I express thanks to the resource persons, teachers, research scholars, and teacher-educators for their valuable and innovative contribution. I appreciate to the convener, co-convener, teachers and administrative staff of our college for organizing such an unique event

I convey my best wishes for the grand success of the National Conference.

Dr. S. S. Gore

ISSN 2231-2137

CONTEMPORARY RESEARCH IN INDIA

A Peer-Reviewed Multi-Disciplinary International Journal

UGC Approved Journal No. 62441, NAAS Score 2018: 3.23, Impact Factor 2016: 0.956 (GIF)

SPECIAL ISSUE: National Conference on Challenges and Opportunities in Higher Education 11th March, 2018

Editorial

I am extremely pleased to invite and welcome you in one day National Conference on "Challenges and Opportunities in Higher Education" to be held on 11th March, 2018 organized by Shri Shivaji Shikshan Prasarak Mandal's College of Education, Barshi in collaboration with Solapur University, Solapur.

The present National Conference is organized to focus on the challenges and opportunities in higher education. The focus of it is to provide a platform to the research scholars and teachers to share their innovative views regarding challenges and opportunities in higher education. The only concern is to bring quality in higher education. The sub-themes are concerned with teacher education and physical education programme, researches in higher education, interdisciplinary approach in higher education and evaluation system in higher education. I hope that the conference will be a fruitful effort to discuss current issues in higher education.

I extend my heartiest and sincere thanks to all the Hon'ble Authorities, Dignitaries and Members of Shri Shivaji Shikshan Prasarak Mandal, Barshi and Solapur Univesity, Solapur. I express my sincere thanks to the resource persons for their valuable guidance. I am very thankful to the teachers, research scholars, and teacher-educators for their active participation in the conference. I am very much thankful to the Principal Dr. S. S. Gore, Co-convener Dr. P. A. Patil, teachers and administrative staff of our college for their cooperation and moral support.

I am sure and confident about the success of the National Conference with your kind support and active participation.

Dr. M. S. Disale

Editor, Special Issue

Contemporary Research in India (CRI) is an open access, peer-reviewed & referred Multi disciplinary International Journal with quarterly periodicity aims at providing academic and intellectual platform to the scholars worldwide. It publishes research articles from Agriculture, Arts, Humanities, Social Sciences, Science, Engineering and Technology, Law, Education, Medicine and so on. The Journal promotes interdisciplinary studies with pursuit of excellence in the methodic & scientific research adopting standard research norms of the streams.

The journal is published quarterly in print form; however, online open access is provided to the research community worldwide. The Journal will also help to explore creative and research talents published in the form of research articles, reviews, poetry, short story, etc. with a view to establish, understand and maintain harmony among different disciplines and spheres. Above all, emphasis and priority will be given to pure research as it will mould the world in future. The purpose is to disseminate an authentic body of research which further promotes knowledge, understanding and an intellectual exercise the research fraternity.

Although, multi disciplinary in nature, the journal follows internal compartmentalization of experts from the areas concerned with meticulous review & evaluation of the manuscript from the experienced peer-reviewers from different parts of the world.

ADDRESS FOR CORRESPONDENCE:

Deepak Nanaware, Editor-in-Chief, 129/498, Vasant Vihar,
Near Old Pune Naka, Solapur-413001 (Maharashtra, India)
e-mail: researchspectrum@gmail.com, wizcraftpublication@gmail.com
deepak_nanaware2003@yahoo.com / Cell: 09637335551, 07020828552
www.contemporaryresearchindia.net Copyright: Dr. Deepak Nanaware

- Individual/Institutional/library:
 Rs. 1500/- for all streams and faculties
 excluding Agriculture and Animal Husbandry
- For Agriculture and Animal Husbandry: Rs. 2500/-for Individual and Institutional Libraries

CONTENTS

Sr. No.	Title of the Article	Page No.
	INAUGURAL SPEECH OF THE NATIONAL SEMINAR ON CHALLENGES AND OPPORTUNITES Prof. Dr. V. B. Patil	i
1	CHALLENGES AND OPPORTUNITIES IN HIGHER EDUCATION Dr. Mallikarjun. C Kankatte	01
2	ROLE OF ICT FOR LEARNING GEOGRAPHY Dr. S. S. Gore	07
3	IMPORTANCE OF CO-OPERATIVE LANGUAGE LEARNING IN ENGLISH - A NEW PERSPECTIVE Dr. Metkari U. V. and Shri. Hegade Navnath Dharmaji	09
4	SWOT ANALYSIS OF EDUCATIONAL INSTITUTION Dr. Shikhare Vishnu Pandurang	13
5	शिक्षक शिक्षण कार्यक्रमातून भविष्यात्मक संधी डॉ. महादेव सदाशिव डिसले	16
6	भारतातील शिक्षक प्रशिक्षण कार्यक्रमातील आव्हाने प्रा. डॉ. आनंद ज्ञानेश्वर शिंदे	20
7	ROLE OF INTERDISCIPLINARY APPROACH IN HIGHER EDUCATION Dr. Rahul N. Surve and Dr. C. V. Tate	24
8	शिक्षक शिक्षण कार्यक्रमातील सोषल नेटवर्कींग साईटस्च्या वापराचा अभ्यास डॉ. परमेश्वर अभंगराव पाटील	29
9	उच्च प्राथमिक स्तरावरील मराठी विषयाच्या अध्यापनात पृच्छा प्रशिक्षण प्रतिमान वापराच्या परिणामकारकतेचा चिकित्सक अभ्यास श्रीमती भोसले शकंतला दगड	31
10	वर्गअध्यापनात शैक्षणिक तंत्रज्ञानाचा उपयोग कांबळे दिगंबर भिवा	34
11	CHALLENGES OF HIGHER EDUCATION IN INDIA Prof. Mali Kailas Pandurang	36
12	आदिवासी समाजातील राजिकय क्षेत्रात स्रीयांना उद्भवणाऱ्या समस्या व उपाय प्रा. काटकर तात्यासाहेब शिवाजी	38
13	DEVELOPING WRITTEN COMMUNICATION SKILLS IN ENGLISH IN HIGHER EDUCATION Mr. Palke R. B.	40
14	"HIGHER EDUCATION AND RESEARCH: CHALLENGES AND OPPORTUNITIES" Miss Mahadevi Naganath Chandane	45
15	CHALLENGES AND OPPORTUNITIES -HIGHER EDUCATION IN COMMERCE Miss. Shridevi Naganath Chandane	49
16	समुपदेशकाच्या भूमिकेतील शिक्षक : एक अभ्यास चाबुकस्वार प्रशांत बजरंग	53
17	POPULATION GROWTH IN SOLAPUR DISTRICT : A GEOGRAPHICAL ANALYSIS Prof. Vishal Murlidhar Kadam	57
18	भारतातील उच्च षिक्षणातील कमकुवत दुवे व अपेक्षित उपाययोजना प्रा. रफिक नदाफ	61
19	CHALLENGES AND OPPORTUNITIES IN PHYSICAL EDUCATION P. Praveen Kumar	64
20	माध्यमिक स्तरावर भूगोल विषयाच्या अध्यापनासाठी संकल्पना प्राप्ती प्रतिमान वापराच्या परिणामकारकतेचा अभ्यास श्री बळवंतराव सतिष शिवाजी, प्रा. श्री मते एम. व्ही.	68

Special Issue: National Conference "Challenges & Opportunities in Higher Education" 11st March, 2018

21	सर्व शिक्षा अभियानामुळे शिक्षकांच्या गुणवत्तेत झालेला बदल - एक अभ्यास	70
<i>L</i> 1	श्री. सतिश गर्जेंद्र शिंदे	70
	ुत्राः सातश गणद्र ।शद उच्च शिक्षणातील आव्हाने	70
22	्र उच्च शिक्षणाताल आव्हान डॉ रविराज अच्युत फुरडे, श्रीमती बरकडे लीना श्रीमंत	72
23	उच्च माध्यमिक स्तरामधील विद्यार्थ्यांची सर्जनशीलता व गणित विषयातील शैक्षणिक संपादणुकीच्या सहसंबंधाचा	7.4
23	i	74
İ	अभ्यास	
ļ	माळी गणेश गुरुनाथ, डॉ. गोरे सुग्रीव श्रीमंत	
24	आधुनिक ्काळातील शिक्षक शिक्षणातील आवाहने व संधी	79
ļ 	प्रा. महानोर महादेव बाबू, डॉ. किडगावकर व्ही. बी.,	
25	A COMPARATIVE STUDY OF LEARNINGASPECT OF UNIVERSAL SUPREME	81
	HEALTH FOR ALL MENTAL WELLBEING BETWEEN SPORTS AND NON	
	SPORTS PERSONS IN SOLAPUR DISTRICT	
	Shashikant Devidas Gadhave	
26	CHALLENGES AND OPPORTUNITIES IN PHYSICAL EDUCATION	83
	PROFESSION	
ļ <u>. </u>	Dr. Appasaheb B Humbe and Dr. Markad Subhash Sukhadeo	
27	HIGHER EDUCATION, CHALLENGES AND OPPORTUNITIES	86
20	Dr. Archana Chikhalikar	
28	HIGHER EDUCATION: CHALLENGES AND OPPORTUNITIES	90
20	Dr. Sheetal M Shirol	
29	ADVENT OF THE CHALLENGES IN QUALITY OF TEACHER EDUCATION	93
20	Dr. Balkrishna Shripad Bhave	0.5
30	EMOTIONAL EDUCATION A CONSOLIDATION OF GURUKUL AND	95
	MODERN EDUCATION SYSTEM IN 21 ST CENTURY	
21	Shri. Hegade Navnath Dharmaji	
31	STUDY OF ENGLISH LANGUAGE AWARENESS IN TEACHER EDUCATION Dr. Mahadeo Vishnu Mate	99
32	ROLE OF ICT IN THE DEVELOPMENT OF TEACHING EFFICIENCY	101
32	AMONG WOMEN STUDENT TEACHERS AT B.ED LEVEL	101
	Dr. Shivakumar S. Ganapur	
33	उच्च शिक्षणातील बदलते प्रवाह	104
33	सौ. सुलभा मधुकर भांडवलकर	104
34	उच्च शिक्षण - शिक्षक शिक्षणाच्या गुणवत्ता विकासासाठी नवोपक्रम	106
34		106
	डॉ. राजशेखर हिरेमठ	100
35	कार्ल मार्क्स और शैक्षिक विचार	109
	प्रा. डॉ. सुब्राव नामदेव जाधव	
36	SKILL DEVELOPMENT OPPORTUNITIES IN HIGHER EDUCATION	111
	Dr. Sadanand D. Bhilegaonkar	4
37	उच्च शिक्षणात विद्यार्थ्यांचा सहभाग वाढविण्यासाठी राबविलेल्या विविध उपक्रमांच्या परिणामकारकतेचा	115
	अभ्यास	
	डॉ. राठोड लाजवंती ईश्वरलाल	
38	प्राथमिक शिक्षण पदिवका अभ्यासक्रमाचे विश्लेषण	119
	प्रा. डॉ चंद्रकांत सदाशिव उलभगत, प्रा.श्री जयद्रथ पुंडलीकराव गायकवाड व प्रा. श्री रमेश नाना साबळे	
39	माध्यमिक स्तरावरील विद्यार्थ्यांच्या भूगोल विषयातील अभिरूची विकसनासाठी कार्यनीतीचे विकसन	122
	श्रीमती शिरसाट अर्चना शहादेवराव	
40	A STUDY OF EFFECT OF OPEN-BOOK EXAMINATION ON THE	127
	ACHIEVEMENT OF M.Ed. TRAINEES	
ļ 	Mrs. Patil Savita Vasantrao	
41	माध्यमिक स्तरावरील विद्यार्थ्यांच्या मराठी विषयाच्या लेखनातील उणीवा सुधारण्यासाठी स्वंयअध्ययन	134
	साहित्य वापराच्या परिणामकारकतेचा अभ्यास	
	प्रा. डॉ. पी. ए. पाटील, श्री बालाजी शाहू शेळके	
42	CHALLENGES & OPPORTUNITIES IN HIGHER EDUCATION IN INDIA	136
<u> </u>	Dr. Urmila Yashawant Bodhe	

43	"HIGHER EDUCATION IN INDIA: OPPORTUNITIES, CHALLENGES AND	140
	SUGGESTIONS"	
ļ	Asmita V. Shirsat	4.4.4
44	HOW TO IMPROVE YOUR ARCHERY	144
15	Prof. Nimbalkar Vijayanand Shivlal	1 4 6
45	शिक्षक–शिक्षण अभ्यासकमातील आव्हाने	146
4.6	डॉ. एस. डी. भिलेगावकर, श्री अविनाश शशिकांत देशमुख	1.40
46	CHALLENGES IN TEACHER EDUCATION PROGRAMME	148
4.7	Dr. Keshav Rambhau More and Dr. Vinay Dattatray Dhondge	1.7.4
47	बार्शी तालुक्यातील उच्च माध्यमिक स्तरावरील विद्यार्थ्यांच्या व्यावसार्यिक अभिरुचींचा शोध - एक अभ्यास	154
40	श्री सुभाष माळी	4 5 6
48	SPORT COMPETITION ANXIETY AMONG HIGH SCHOOL LEVEL KHO-	156
	KHO BOYS AND GIRLS PLAYERS	
10	Nitin Jangam	1.50
49	उच्च माध्यमिक स्तरावरील भूगोल विषयाच्या प्रात्यक्षिक कार्याच्या विद्यार्थ्यांच्या अध्ययनावर होणारा परिणामांचा अभ्यास	158
ļ	श्री. दत्तात्रय औदुंबर मस्के	
50	EFFECTIVENESS OF EMPOWERING GIRLS STUDENTS IN HIGHER	160
	EDUCATION THROUGH SPORTS	
ļ	Mrs. Smita Suresh Survase	
51	HIGHER EDUCATION IN INDIA: VIEW	162
ļ	Dr. Pramod Prakash Mande	
52	बी.एड. प्रथम वर्षातील प्रशिक्षणार्थींना शैक्षणिक साधन निर्मिती प्रात्यक्षिक करताना येणाऱ्या समस्या व उपाययोजना	164
ļ 	श्री कुंभारे तुषार जयकुमार, डॉ. एम. एस. डिसले	
53	STUDY OF E-GOVERNANCE FOR DIPLOMA IN TEACHER EDUCATION	166
	PROGRAM	
ļ }	Dr. Deepak Prakash Gund	
54	शारीरिक शिक्षण - सद्यःस्थिती व आव्हाने	169
	डॉ. अनिल ग. कांबळे	
55	EFFECTIVENESS OF SELECTED YOGASANAS ON PERSONALITY OF GIRLS	171
	STUDENT IN HIGHER EDUCATION	
ļ	Dr. Suresh Mahadev Landage	
56	मोबाईल आधारित अध्ययन : अध्ययनासाठी एक नवीन प्रवाह	172
ļ	कु. अमृता उध्द्व पवार. एम. एस. डिसले	
57	ASSESSMENT OF ADJUSTMENT LEVEL BETWEEN KHO-KHO AND	
	KABADDI MALE PLAYERS	174
ļ }	Pankaj Pandurang Narale and Dr. Chandrasen Uddhavrao Saruk	
58	शिक्षण प्रशिक्षणात ज्ञानरचनावादाची गरज आणि महत्व	176
ļ 	प्रा. डॉ. एम. एस. डिसले, कु. देशमुख अश्विनी रविंद्र	
59	शिक्षक - शिक्षणासमोरील आव्हाने	178
<u></u>	श्री. दयानंद इजप्पा गायकवाड	
60	शिक्षक शिक्षणातील आव्हाने आणि संधी	180
	डॉ. गौतम रामचंद गायकवाड	
61	भूगोल विषयातील भारतीय हवा स्थितीदर्शक नकाशा वाचनाचा अभ्यास	182
	श्री वाघमारे संतोष मधुकर	
62	उच्च शिक्षा लेने के बाद नोकरी की शोध में संधी	184
	प्रा. डॉ. आर. ए. फुरडे, श्री. गाढवे स्विनल सुनिल	
63	CHALLENGES AND OPPORTUNITIES FOR THE PHYSICAL EDUCATION	186
	PROFESSION	_00
	Dr. Haridas Kanifnath Baraskar	
64	CHALLENGES AND OPPORTUNITIES FOR LIBRARY PROFESSIONALS	189
	Sunil Lahu Jadhav	
65	OPPORTUNITIES AFTER MASTER OF PHYSICAL EDUCATION	193
<u></u>	Prof. Makarand A. Bhujbal and Dr. Ramesh V. Ajari	

66	CHALLENGES IN PHYSICAL EDUCATION IN INDIA	194
67	Vikrant S. Vibhute शिक्षक — प्रषिक्षणार्थीच्या प्रात्यक्षिकांचे निकषाधिष्टित मूल्यमापन 'एक आव्हान'	105
67		195
	डॉ. एस.डी. भिलेगावकर, श्री मंगेश मच्छिद्र घाडगे	
68	SPORTS PSYCHOLOGY: AN OVERVIEW	198
	Shri. R. D. Yadav and Smt. C. B. Shah	
69	उच्च शिक्षणातील सद्यःस्थिती व त्यावरील उपाययोजना	201
	डॉ. बंडगर व्हि. बी., डॉ. शिखरे व्हि.पी.	
70	ज्ञानरचनावादी अध्यापनात विद्यार्थी सहभागी होताना येणा—या समस्यांचा आणि ज्ञानरचनावादी	204
	अध्यापन व पारंपारिक अध्यापन यांचा तुलनात्मक अभ्यास	
	जोषी श्रध्दा चंद्रशेखर व प्रा. डॉ. व्ही. पी. शिखरे	
71	HIGHER EDUCATION IN INDIA: AN OVERVIEW	207
	Dr. V. M. Mane	
72	स्वयंअध्ययन साहित्याचा विद्यार्थी संपादणुकीवर होणारा परिणाम - एक अभ्यास	110
	सुलक्षणा शालिवाहन पवार	
73	TEACHER COMPETENCE IN HIGHER EDUCATION	112
	Shilpa Hipparagi and Rajkumar Annarao Sindhe	
74	उच्च माध्यमिक विद्यालयातील मल्लखांब खेळाडूसाठी योग व्यायामाचे महत्व	216
	डॉ. बाप चंद्रहार मोहिते	
75	ROLE OF SPORTS TRAINING IN PHYSICAL EDUCATION	217
, 0	Prof. Molani Bitu Shivaji	
76	SPORTS PSYCHOLOGY: AN OVERVIEW	218
	Dr. Humbe A. B.	
77	HIGHER EDUCATION IN INDIA: CHALLENGES AND OPPORTUNITIES	221
	Smt. Veena S Jaladi and Omkar J Mashette	
78	RIGHT TO EDUCATION AND JUDICIAL INTERPRETATIONS	226
	Ratnadeep Y. Sonkamble	
79	"CHALLENGES AND OPPORTUNITIES IN TEACHER EDUCATION	229
	PROGRAM"	
	Dr. Umakant. G. Devaramani	
80	CHALLENGES AND OPPORTUNITIES OF PHYSICAL EDUCATION	235
	PROGRAM IN PRESENT CONTEXT	
	Rajashekar. S. Heremath	
81	CHALLENGES AND OPPORTUNITIES OF PHYSICAL EDUCATION	238
	PROGRAM IN PRESENT CONTEXT	
	Dr. Siddaram	
82	सांगली जिल्हयातील महाविद्यालयीन कबडडी खेळाडूंच्या समस्या	241
	। पा भावाराम भकर माळा	
83	उच्च माध्यमिक स्तरावरील मूल्यशिक्षणातील आव्हाने व शिक्षकांची भूमिका	246
	डॉ. एल. आय. राठोड, डॉ. एस. एस. राऊत, श्रीमती एस. डी. विधाते	
84	आश्रमशाळातील विद्यार्थ्यांच्या अध्ययनासाठीच्या भौतिक सोयी सुविधांचा अभ्यास	249
	डॉ. ए. जी. कांबळे, सौ. शिवकन्या कदेरकर	
0.5	ु डा. ए. जा. काबळ, सा. 1रावकन्या कदरकर - उच्चशिक्षणातील आव्हाने आणि संधी	251
85	!	251
	डॉ. शिवाजी नारायणराव शिंद	